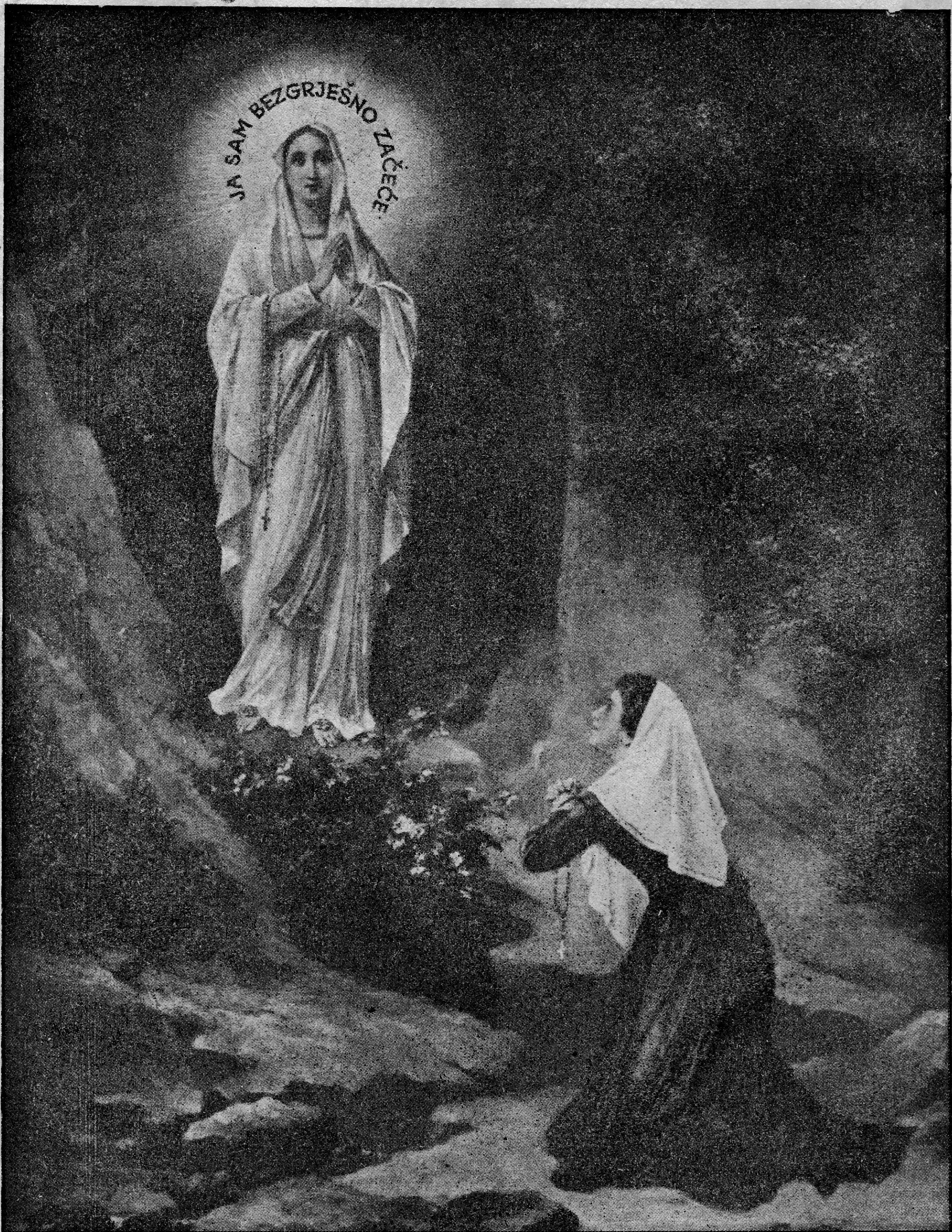
Poštarina plaćena u gotovu

NAŠA GOSPA LURDSKA

1934 BROJ 4

Crkvena godina

TRAVANJ 1934.

1. **N. Uskrs.** „Uskrsnuo je, kako je rekao. Aleluja". — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi Bratovština presv. Srca, presv. Sakramenta, preč. Srca Marijina, karmelskog škapulara, Gospine Krunice, Apostolstva molitve i III. Reda sv. Franje (ujedno i opće odrešenje).

2. P. **Uskrsni ponedjeljak.**
3. U. Rikard, priznavaoc.
4. S. Izidor, biskup seviljski i crkveni učitelj. — Prva srijeda u mjesecu. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi III. Reda sv. Franje i svi vjernici, koji uz obične uvjete, obave kakvu pobožnost na čast sv. Josipu.
5. Č. Vincencije Fererski, ispovjednik. — Prvi četvrtak u mjesecu. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi Bratovštine presv. Sakramenta.
6. P. Celestin, papa. — Prvi petak u mjesecu. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi Bratovština presv. Srca, presv. Sakramenta, Apostolstva molitve i uz obične uvjete svi vjernici, koji obave razmatranje o velikoj dobroti i ljubavi Božanskog Srca nama.
7. S. Albert, ispovjednik. — Prva subota u mjesecu. — Potpuno oproštenje mogu uz obične uvjete dobiti svi vjernici, koji obave kakvu pobožnost na čast Neokaljane u naknadu za uvrede Joj nanesene.
8. **N.** Bijela.
9. P. Marija Misirska.
10. U. Ezekijel, prorok.
11. S. Leon, papa i crkveni učitelj.
12. Č. Julije, papa.
13. P. Hermenegildo, mučenik.
14. S. Justin, Tiburcije i Valerijan, mučenici.
15. **N.** 2. po Uskrsu. — Anastazija.
16. P. Kalisto, mučenik.
17. U. Rudolf, ispovjednik.
18. S. Zaštita sv. Josipa. Sv. Josip, prečisti Zaručnik Bl. Djevice i Hranitelj Sina Božjega, od samoga Oca nebeskoga postavljen u ovakvo dostojanstvo, odabran je za naročitog Zaštitnika sv. Crkve.
19. Č. Krescencije, mučenik.
20. P. Sulpicije.
21. S. Anzelmo, biskup i crkveni učitelj.
22. **N.** 3. po Uskrsu. — Scter i Kajo, mučenici.
23. P. Juraj, mučenik. Prema crkvenom kalendaru slavi se Jurjevo danas, dok se u narodu u mnogim našim krajevima slavi na sutrašnji dan.
24. U. Fidelis, mučenik.
25. S. Marko, evanđelista, pratilac sv. Petra, apostola. Od njega poslan u Egipat, osnovao je Aleksandrijsku crkvu. — Danas se obavlja procesija s litanijama Sviju Svetih. Tu je procesiju uveo sv. Grgur Veliki, da odvrati od naroda razne nevolje. Kasnije je u nekim krajevima pridošao običaj, da se tom zgodom blagoslivlju usjevi. — Potpuno oproštenje uz obične uvjete mogu dobiti članovi Družbe sv. Petra Klavera, ako mole za raširenje svete vjere.
26. Č. Kleto i Marcel, mučenici.
27. P. Ozana Kotorka, Dominikanka III. Reda, blaženica našega roda. — Petar Kanizije, ispovjednik iz Družbe Isusove i crkveni učitelj.
28. S. Pavao od Križa. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi III. Reda sv. Franje.
29. **N.** 4. po Uskrsu. — Potpuno oproštenje uz obične uvjete mogu dobiti svi vjernici, koji barem triput u tjednu zajednički mole Krunicu Gospinu.
39. P. Katarina Sijenska, djevica. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi III. Reda sv. Franje.

Dr D. H.

XIII. hodočašće u Lurd

I ove godine ide iz naših krajeva u Marijin Lurd hodočašće, kao što je to bilo i prošlih godina. Hodočašće polazi iz Zagreba 9. kolovoza (augusta) tako, da je u Lurdu 13., 14., 15. i 16. kolovoza. Hodočašće vodi stalno vodstvo, koje vodi već više godina naša lurdska hodočašća iz Jugoslavije. Poradi ekonomske krize ide i ove godine hodočašće najkraćim putem, da bude što jeftinije. Putuje se ovim smjerom: Zagreb, Ljubljana, Trst, Venecija, Milan, Genua, Niza, Marsilja, Tulusa, Tarb, Lurd. Vraća se istim putem po divnoj obali Sredozemnoga mora, samo se noći i razgledavaju se drugi gradovi na putu onamo, a drugi na povratku. Hodočašće će trajati u svemu oko 11 dana.

Nadamo se, da cijena ovomu velikomu putu, u daleku Južnu Francusku pod Pireneje, ne će nikako prekoračiti svotu od Din 3.000.—. U tom je uključeno sve od Zagreba do Lurda i natrag do Zagreba t. j. željeznička karta, hoteli, hrana tri puta dnevno, autobusi za razgledavanje gradova, ulaznice za razna razgledavanja, napojnice i putnica.

Stalno vodstvo za Lurdska hodočašća
Zagreb, Kaptol 29.

SRETAN USKRS

svima povjerenicima, pretplatnicima, širiteljima, čitateljima i prijateljima želi

Uredništvo i Uprava
„NAŠE GOSPE LURDSKE"

„NAŠA GOSPA LURDSKA" izlazi svakog mjeseca jedamput. Pretplata 15 Din na cijelu godinu (za inozemstvo 30 Din.) Pojedini broj 1·50 Din. — Uprava „Naše Gospe Lurdske", Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21., Našu Gospu Lurdsku" izdaje Konzorcij Kuće Dobre Štampe. Za vlasnika, izdavača i uredništvo odgovara Dr Josip Andrić, Zagreb, Trenkova ulica 1. Tisak Tiskare Narodne Prosvjete, Zagreb. Trenkova 1. Za tiskaru odgovara Rajmund Sušin, Zagreb Kuhačeva ul. 2. II. kat.

NAŠA GOSPA LURDSKA
GODINA VII. UREĐUJE DR PAVAO LONČAR BROJ 4.

LURDSKO USKRSNO RAZMATRANJE

Gospodin Fonsal je u Lurdu uskrsnuo na novi život najprije duševni, onda tjelesni. Rođen je 1851. godine. Njegov je otac bio poreski činovnik. I on sam je bio namješten u istom uredu u Sen Gordanu u Francuskoj. Godine 1884. u mjesecu rujnu (septembru) osjeti znakove teške i dugotrajne bolesti. Bio je to početak upale žila na desnoj ruci. Poslije toga bolest se naglo razvijala. Liječilo ga dvadeset liječnika kroz sedam godina. Među njima i takovih, koji su bili na glasu kao stručnjaci baš za tu bolest. Prošao je glasovita kupališta. Konac je svega bio vrlo koban. Liječnici su zaključili, da je bolest vrlo teška i neizlječiva. Doskora su se otekline pretvorile u grozne čirove po cijeloj toj ruci. I ruka je sasvim klonula.

Uz tešku tjelesnu bolest bolovao je g. Fonsal još teže na duši. On nije već jedanaest godina vršio nikakovih kršćanskih dužnosti. On je već davno prije tjelesne bolesti bio duševno mrtav. Sada se upravo još i srdio na Boga, što mu je poslao tako veliku nevolju i tako razorio sve njegove planove.

Godine 1886. vraćao se iz jednoga kupališta blizu Lurda. Navratio se u Lurd, da pohodi u samostanu Bezgrješnog Začeća jednu časnu sestru, svoju sestričnu, koje nije vidio već 14 godina. Nije došao u Lurd, da se pomoli u Gospinoj spilji ukazanja, premda mu je od mladosti preostalo neko poštovanje prema Gospi. Kadikad je dapače još uvijek izgovarao onu molitvicu: „Spomeni se o predobrostiva Djevice Marijo, kako se nije odvijeka čulo, da si Ti koga ostavila, koji se utekao pod Tvoju zaštitu i Tvoju pomoć zamolio...

Došao je u samostan. Bilo je podne. Sestrična ga je pozvala da pođe s njom u kapelicu, jer je ona morala taj dan zvoniti pozdrav Gospin. Pošao je. Slušao je zvono Gospino. Ono je slomilo njegov otpor. On je bio u času obraćen. No prospavana noć kao da je potiskivala njegovu odluku. Drugi dan je krzmao. Pošao je pred spilju da moli rasvijetljenje. Odsada ga progonila neprestano jedna misao: „Za kratko uživanje... vječne muke...!" Misao na budući život obuzela je potpunoma njegov duh. Ta misao rodi u njemu želju, da se ispovijedi i pođe u redovnike. Ispovijedio se. On je duševno uskrsnuo. No bolest je trajala dalje.

Godine 1893. na 21. dan mjeseca listopada nakon višekratkoga oklijevanja zatvorio se u stroge samostanske zidove reda cistercitskoga, da pravi pokoru za svoj prijašnji život. Međutim bolest je postajala sve težom. Trebalo bi bilo i velikih operacija. A konačno je došlo do toga, da bi mu trebalo odrezati ruku. No njegovo pouzdanje u Našu Gospu Lurdsku privuklo ga opet u Lurd 25. svibnja 1896. godine. Četiri puta se okupao u čudotvornoj vodi. Molio je Gospu, ako ga već ne će ozdraviti, da mu dade barem toliko zdravlja, da može micati desnom rukom, koja je bila već mrtva. Molio je barem takovu olakšicu zato, jer inače nije mogao biti zaređen za svećenika.

Njegova je molitva bila uslišana. Nije prošlo ni mjesec dana poslije povratka iz Lurda, nestalo je gnojnih rana na njegovoj ruci. Malo pomalo počeo je micati rukom i potpuno je ozdravio. Zaređen je za svećenika 17. prosinca 1898. godine pod imenom otac Marija Josip.

Slijedeće godine 1899. došao je opet u Lurd kao svećenik, da se zahvali na velikim milostima Onomu Isusu, koji mu je po zagovoru prečiste Djevice Lurdske dao najprije uskrsnuće od duševne smrti, a onda kasnije tek i od tjelesne. Zahvaljivao je za povraćenu vjeru i zdravlje.

Istina je, u Lurd dolazi mnogo bolesnika. I mnogi ozdrave posredovanjem Gospinim. Ali nam primjer g. Fonsala t. j. o. Marije Josipa pokazuje, da Lurd nije u prvome redu zato, da se tamo ozdravljuje, uskrsava od tjelesnih boli, nego baš od duševne bolesti i smrti. I Isus je u svom zemaljskom životu mnoge izliječio, ali Njegova glavna zadaća nije bila da čini čudesa tjelesna, nego čudesa duševna. Njegova je zadaća bila, da spasava i uskrisuje duše na život vječni. Tako i Lurd imade u prvome redu da nas potiče da mislimo na život budući. To potvrđuju sva ozdravljenja ondje. Najprije život duše, koji je zalog za budući život, onda kadikad i ozdravljenje tijela. To potvrđuje i primjer s. Bernardicom. Cijeli je svoj vijek bila bolesna. Četiri je puta primila posljednju Pomast, sv. Ulje. I mlada je umrla. Ona nije ozdravila od svojih tjelesnih slaboća. Gospođa joj je dapače govorila, da će je učiniti sretnom tek na drugom svijetu u budućem životu, a ne na ovom.

To nam dokazuju i sve pobožnosti u Lurdu. U Lurdu se naime čine mnogobrojne pobožnosti svaki dan. Svaka, a naročito ona uvečer sa svijećama, svršava sa vjeroispoviješću: „*Vjerujem u Boga... I čekam uskrsnuće od mrtvih i život budućega vijeka. Amen!*" To ispovijedaju u Lurdu tisuće i tisuće hodočasnika svaki dan i svake godine. Lurd je upravo propovijedaonica budućega života.

Svi mi čvrsto vjerujemo u uskrsnuće od mrtvih i u budući život. Razuman čovjek svaki, bio kršćanin ili ne bio, sam svojom glavom

dolazi do toga, da ovaj život ne može biti konac svega. Mi čeznemo za pravednošću. Sva je naša narav takova, da traži i očekuje, da se jednom svako dobro potpuno nagradi, a svako zlo potpuno kazni. To je na zemlji nemoguće. Ljudi lako izmaknu na zemlji kazni za zlo, a mnogi nijesu nagrađeni za dobro. A kad se to ne bi dogodilo ni poslije ovoga života na drugome svijetu, u budućem životu, naša narav i čvrsta nada u tom bila bi ludost i naša nesreća. A naša utjeha, koja počiva na toj nadi, raspoloženju i zahtjevu naše naravi, bila bi grozna zabluda i prevara. Mora dakle tako biti.

Čudesima Bog zasvjedočuje, da On jest. Da je On neograničena pravda. I da je naša vjera u budući život i pravdu njegovu neprevarljiva.

Ono, što nam govori razum, u tom nas jača naša sv. vjera i nauka naše sv. Crkve, u kojoj uči sam Bog. A Crkva nas uči još i više, kad kaže, da ne će poslije smrti živjeti samo naša duša, nego da će doći dan, kad će i naše tijelo uskrsnuti od mrtvih i sjediniti se s dušom. Zajedno će primiti plaću za djela učinjena u vrijeme ovoga zemaljskoga života.

Za sve ovo jamči uskrsnuće Isusovo, koji je primio naše tijelo na sebe i u njem uskrsnuo od mrtvih. U crkvi sv. Krunice u Lurdu imade 14 oltara, koji prikazuju život Isusov na zemlji. Jedanaesti prikazuje Uskrsnuće Isusovo. Isus položen u grob, izlazi treći dan pobjedonosno iz groba. Uskrsnuće Isusovo znak je i zalog našega uskrsnuća. Razlika je samo u tom, što je Isus uskrsnuo svojom vlastitom moću, a nas će uskrisiti Bog svojom svetom voljom. Naše tijelo će se prije uskrsnuća raspasti, sagnjiliti, a Isusovo je ostalo neozlijeđeno. Isus je uskrsnuo već treći dan, a mi ćemo poslije duljeg vremena. Bog će pokupiti čestice našega tijela i ujediniti ih u tijelo i vratiti u nj dušu našu, da tako pođemo na općeniti sud. Ondje će se pred licem cijeloga svijeta vidjeti, tko je tko i kakav je tko bio za svoga zemaljskoga života.

Doći će na sud oni, koji su hodali i probijali se svijetom s bolesnim i nakaznim tijelom, slomljenom dušom i patili bijedu i nevolju svake vrsti. Doći će, da primu nagradu vječnu za svoje tegobe i žrtve na svijetu. Kako li je utješna pomisao na naše uskrsnuće! Naročito je utješna u Lurdu, gdje se vidi među preraznim bolesnicima i nevoljnicima sva bijeda ljudskoga tijela i ljudskih patnja. Onima jadnicima zajamčuje Naša Gospa Lurdska uskrsnuće, jer ih je već svojim zagovorom privela do sakramenta Pokore i Pričesti, kao zaloga za uskrsnuće na život vječni.

Uskrsnuće od mrtvih i život vječni najveća su nada i utjeha pravednika, a najveći strah nepravednika ovoga svijeta. A Isus nam zajamčuje uskrsnuće i budući život svojim uskrsnućem. Na nama je samo, da se primanjem svetih Sakramenata ubrojimo među pravednike i tako osiguramo uskrsnuće na budući život s pravednicima, a ne grješnicima. To hoće da nam dade u prvome redu Lurd i štovanje Naše Gospe Lurdske, a istom poslije toga gdjekomu i tjelesno uskrsnuće.

A naš uskrsnuli Spasitelj i Njegova sveta Majka neka nas pomognu u tom nastojanju, da jednoć s njima i s lurdskim duševnim i tjelesnim ozdravljenicima zauvijek pjevamo onu radosnu pjesmu: Uskrsnu Isus doista Alleluja!

Dr P. Lončar.

UOČI ODLASKA U RIM

— Onda i vi?

— ?...

— No, pa da, vi idete tamo... — ?...

— Ma šta tajite, ja znam da idete tamo.

— Ali kamo, dajte već jednom?...

— Ala mi pitanja! U Rim zaboga.

— Pa šta niste rekli jasno!... Jest, idem tamo. A vi?...

I on je išao. Ipak je malo krzmao. Pomisao na neprestanu vožnju željeznicom kroz 31 sat, u vlaku, koji kao strijela juri ravno do Rima, nije ga previše oduševljavala.

U ratno doba pravio je on takve udaljene vožnje... i sačuvao nemilu i trajnu uspomenu. Ali cilj hodočašća ušutkao je konačno njegovo krzmanje i bojažljivost za zdravlje. Zato je valjda vrijedno učiniti malu pokoru: da vidi Bernardičin triumf, da vidi Sv. Oca i Vječni Grad, srce katoličanstva, da dobije oprost i zatim, na drugom mjestu, da se divi svim ljepotama poganske starine, prvih početaka kršćanstva, srednjega vijeka i suvremenog doba, kojima obiluje grad na sedam brežuljaka. Uprtio je dakle svoju putnu torbu, a možda i načinio oporuku.

Već mjesec dana proučavao je plan Rima. Kopao po priručniku. Ponavljao rimsku povijest. Nastojao se uputiti u povijest umjetnosti. Mnogo se bavio klasičnim piscima. Mislio je uopće samo na svoje putovanje u Rim, pa zato me je nagovorio onako bez ikakvog prelaza s pitanjem: onda i vi?...

* * *

Posebni hodočasnički vlak, koji je pošao iz Lurda u utorak 5. decembra u 10.40, stigao je u Rim sutradan u 17.20 sa točno 390 hodočasnika.

Tom broju treba dodati 247 hodočasnika iz Lurda, koji su otišli u tri različite grupe redovitim ekspresnim vlakovima.

Osim toga su neki drugi zasebno otputovali bilo s obitelju u vlastitom automobilu, bilo vlakom.

Bernardica je dakle vidjela preko 500 svojih zemljaka iz Lurda među onima, koji su prisustvovali triumfalnim svečanostima njezine kanonizacije u vatikanskoj bazilici.

Svi pak njezini zemljaci iz Lurda i Bigorra prisustvovali su duhom i srcem. Svi joj naime sretni i ponosni kliču: Ti slavo Jeruzalema, ti veselje Izraela, ti diko naroda našega... i svi računaju više nego ikada na svoj kredit kod Boga i Božje Majke.

Priredio: **F. Orlović.**

LURDSKI HODOČASNICI I LIBERALNI TURIST

Svršetkom kolovoza nalazio se neki liberalac na prolasku kroz Lurd. Katoličkih novina načelno nikad nije volio da čita, a iz liberalnih tek je nešto bio čuo o Lurdu. A i to što je čitao, bilo je vezano sa omalovažavanjem Lurda i lurdskih čudesa.

Dakako, da mu je čudno bilo, što je u Lurdu, gradiću od kakvih 12 tisuća duša, toliko svijeta našao. Učinilo mu se je kao da se radi o mobilizaciji u svjetskom ratu. I zaista, posebno je jubilarne godine, Majka Božja u Lurdu provodila mobilizaciju svojih vjernih sinova. Zove sve ljude k sebi, ne samo iz Francuske, nego i iz svih pet dijelova svijeta. Liberalac se je u Lurdu točno uputio u objavljenje Gospino Sv. Bernardici. Liberalci su lurdsko ukazanje proglasili glupošću i obmanom. Sad je ovaj čovjek u Lurdu sve gledao vlastitim očima. Jasno mu je bilo, da jedna obmana ne može da primami milijone hodočasnika, i najnižeg i najvišeg društvenog položaja. Pogotovu obmana ne može da izvodi onakova djela, koja i bezvjerski liječnici proglasuju neprotumačivima. Savao se pretvori u Pavla. Liberalac je pobožno pao pred noge Lurdske Djevice, te joj se dugo i dugo molio.

LURDSKA HODOČAŠĆA U GODINI 1933.

Koliko je bilo hodočasnika u Lurdu prošle godine? To je pitanje važno u ovim teškim novčanim neprilikama. Ljudi nađu novaca za sve. Jesu li našli za Lurd?

Razne su statistike izdane o hodočašćima u 1933. godini. Statistike su sastavljene po vjerodostojnim vrelima. Slava Blažene Djevice Marije i njezinog svetišta u Lurdu ne trebaju izmišljenih brojaka. U Lurdu se smjerno časti Majka Božja. Ona to zahvalno prima. To je dakle činjenica i dade se tačno ustanoviti jer su se upotrijebila sva sredstva, kojima se raspolagalo. Zadaća je bila doduše teška, ali se ispitivalo savjesno i iskreno.

Statistika hodočašća u ovoj svetoj jubilejskoj godini, 75-godišnjice Ukazivanja, ovako izgleda: vlakova bilo je 409, hodočasnika 241.885, bolesnika 17.726, stranaca 57.603, posjetnika 404.460, svega ukupno 646.345. U godini 1932. bilo je svega 528.311 hodočasnika.

Hodočašća dakle nijesu prestala. Istina, danas je velika ekonomska kriza i teške brige mnoge su spriječavale, ali narodi željni svijetla, vjere, mira, došli su opet u dosta velikom broju kao i prije. Tu pod blagoslovljenom stijenom, na podnožžju ukazanja Gospinih, oni su se molili pouzdanije i revnije. Uživali su nebesku milinu, koju ulijevaju u duše činjenice potvrđene radosti, nade, ublažene boli i primljene žrtve.

Došli su sa svih strana svijeta. Svaki je narod, a i iz Francuske svaka je biskupija hodočastila. 409 vlakova, koje smo prije spomenuli, dovezlo je 241.885 hodočasnika: 184.282 iz Francuske i 57.603 iz drugih država. I to: 24.289 iz Belgije, 6.638 iz Italije, 4.710 iz Španjolske, 4.692 iz Holandije, 4.691 iz Švicarske, 3.986 iz Engleske, 2.272 iz Irske, 1.606 iz Njemačke, 920 iz Škotske, 800 iz Sarske, 562 iz Amerike, 412 iz Bavarske, 920 iz Austrije, 392 iz Monakova, 360 iz Portugalske, 180 iz Indije, 180 iz Čehoslovačke, 140 *iz Jugoslavije*, 130 iz Meksika, 66 sa Malte, 35 iz Šleske, 16 iz Kine i 15 s otoka Filipina.

Obični vlakovi i automobili dovezli su oko 404.460 pobožnih posjetnika. Dakle ove godine došlo je preko 646.000 vjernika k pećini Lurdskoj, da okrijepe svoj natprirodni život na svijetlu vjere, i da izmole za 17.726 svojih bolesnika — 11.964 Francuza, 5.762 stranaca — ozdravljenje ili svetu predanost u volju Božju.

Nježnim pouzdanjem u Boga i u Bezgrješnu Djevicu dali su krasan primjer revnosti: 8 kardinala, 23 nadbiskupa i 46 biskupa. Oni su vodili svehodočasnike kroz sveti grad Marijin.

Ne govorimo o velikim svečanostima u ovoj jubilejskoj godini. One su nas sjećale svega lijepog, što je Lurd do sada vidio. Sjajne i uzvišene su ceremonije, krasne i mile manifestacije i savršeno pjevanje. Pa pobožni i oduševljeni hodočasnici. Sve je to prikazivalo nebesko viđenje svima onima, koji su imali sreću, da se u one velike dane nalaze u Lurdu. Dugo će se čuvati njihova uspomena. Ona će nas oduševljavati za sve veću ljubav prema Gospi Lurdskoj. Ona ne prestaje da se smiješi narodima i pojedincima i da siplje na njih obilne dokaze svoje Ljubavi.

K. Mesaroš.

SAN SV. IV. BOSKA U NJEGOVOJ DEVETOJ GODINI

S PUTA U LURD
(14. VII. 1931.)

— Pireneji! Pireneji! Usklik! Nijesmo se pogledali. Svaki je bio zabavljen svojim srcem i svojim suzama! Ovdje duša govori: „Ovo je mjesto sveto! Ovo je brdo, na koje siđe Gospodin, da pohodi narod svoj. Majka da utješi djecu svoju! Ovo je gorući grm, koji progovara zabrinutom svećenstvu, na crkvenom koncilu 1854.: „Ja sam Bezgriješno Začeće".

Mojsije skida obuću, zaklanja oči, jer je nevrijedan da gleda slavu Stvoritelja, sjaj vatre i žar svemožnosti Božje. A mi podižemo radoznalo oči, dušu, srce, pripravni, da jednim časom svu veličinu dostojanstva Božje Majke usišemo, upijemo i ulijemo u crva zemaljskog. Ali ništa od svega toga! — — Tihano, poniknute glave dolazimo do spoznaje, kojom se Djevica Majka predaje Bogu Svome: „Evo službenice Gospodnje!" I ovo odabrano mjesto, u svoj svojoj veličini, govori o službenici Božjoj, koja traži slavu Svoga Božanskog Sina. Poniznost Nebeske Kraljice Bogorodice tu je postigla svoj vrhunac: „Ne tražim Sebe, nego Sina Svoga; sagradite mi ovdje crkvu, t. j. Sinu Mojemu!"

Mjesto ovo sveto tako je jednostavno, tako jedinstveno siromašno, te doista odgovara „Službenici Božjoj", nipošto Majci Božjoj, Kraljici neba i zemlje! Još i sada, nakon gotovo dvadeset vijekova odjekuje neprestano čarni zvuk i tihi dah božanske pjesme nad svim pjesmama: „Ohole ponizuješ, a poniznima daješ svoju milost". Majčica Božja, u neizmjernoj svojoj slavi, tako se ponizila, da je za sipanje nebeskih darova i milosti izabrala Sebi najmanje i najjednostavnije mjesto: malenu špilju u pećini. Velim: malenu, jer sveti lik Nebeske Majke, koji stoji na mjestu ukazanja, nikako ne odgovara ni naravnoj veličini Gospođe, koja ne bi ni pristala u ovo mjesto. Evo poniznosti Blažene među ženama!

Lurd! predivna priroda!

Malu dolinu, koju presijeca čarobna i blistava Gava, opasuju nebrojeni zeleni vrhunci. Natječu se, koji će ljepše ovjenčati dolinu, koju je posvetila divna noga Presvete Djevice! Promatrajući taj divni vijenac vrhunaca, duša i srce se sjeća riječi: „Zvati će me blaženom svi naraštaji." Duša i srce šalju im pozdrave i uzdahe: „Prignite svoje zelene vrhunce, častite Ju i slavite, jer je visoko uzdignuta nad sve stvorove na nebu i na zemlji! — I vi zvijezde nebeske, koje ovdje blistate posvećenim drhtajima, uzdižite slavu i veličinu One, koja se neizmjerno i neizrecivo ponizila!" **M. Vujnović**

Na obranu vjere

JE LI VJERA SAMO ZA PRIPROSTI PUK?

Prošlog je vijeka nekoliko godina bio na čelu njemačkog carinarstva čovjek, veliki neprijatelj vjere sve do svoje 40. godine. Supruga mu je bila stroga protestantkinja iz grada Nürnberga. Poslije pak je stupila u katoličku Crkvu s dubokim uvjerenjem i u vrlo teškim prilikama. To je bio povod njezinom mužu, da se počeo sve više sjećati svog katoličkog odgoja iz djetinjstva. Ozbiljno je razmišljao o vjeri i prvi puta iza svršenih škola i nauka pristupi sv. sakramentima. Od tada je bio vjeran katolik. Kad je išao službeno da pregleda finansijske trupe po državnim granicama, uvijek se najprije propitao, kada se običava držati sv. Misa u ovom ili onom mjestu. U gorskim je krajevima na obične dane sv. Misa bila u 7 sati. I taj odličan muž i preko svoje šezdesete godine, uvijek je pribivao sv. Misi. Jednom je tako bio na sv. Misi u Ašanu. Kad je izlazio iz crkve, pristupi k njemu sijedi seljak, poljubi mu ruku i u prvi mah od plača smogne samo ove riječi: „Zahvaljujemo vam se!"

„Radi čega, starče?"

„Eto, gospodine, često nam govore, da je vjera samo za djecu, žene i neuki puk. Kad mi seljaci vidimo, gdje se u crkvi moli čovjek tako visokog položaja i naobrazbe, tada znamo da vjera nije samo za neuki narod, nego i za gospodu. I to nam je drago, pa su me zato i poslali moji zemljaci da vam se zahvalim za dobar primjer."

Da, vjera je i za prosti narod, ali nije samo za prosti narod, nego je ona kud i kamo skoro potrebitija za gospodu.

1. — **Bez vjere i naobražena su gospoda griješnici i lako se pokvare** kao i narod, ako nema vjere. Pokazuje nam to iskustvo. Sjetimo se samo onih premnogih prevara u raznim bankama, pronevjerenja u raznim poduzećima i društvima. Pa to redovito čine gospoda i obrazovani, koji ili nemaju vjere ili ne živu po vjeri.

No vjera nije zato, da bude kao neka policija, koja uzdržava red. Ona je nužna i svaki je čovjek mora imati, bez razlike, bio seljak ili gospodin. Bog tako zapovijeda, jer od vjere zavisi vječna svrha i sreća svakog čovjeka.

Ako je vjera istinita, onda ona mora obvezivati svakog čovjeka. Pred Bogom su svi ljudi jednaki. Svi su ljudi stvorovi Božji i svi ga moraju slaviti. Ako pak vjera nije istinita, onda je ne moraju ispovijedati ni siromasi ni neuki ni naobraženi.

2. — Učeni moraju baš još više držati do vjere.

Ako su doista učeni, onda mogu mnogo bolje upoznati vjerske istine. Zato će oni i više odgovarati pred Bogom i teže će im biti na sudu Božjem, ako su zanemarili svoju vjeru, i time svoju vječnu svrhu. Učeni moraju baš da pokažu dobar primjer u vjerovanju, jer njihov

primjer može da drugima neukima najviše ulijeva u dušu ljubav k vjeri.

Zato je upravo ludo tvrditi, da treba da se samo prosti narod boji Boga, a viši krugovi da budu bezbožni. Ako jest Bog, i ako ima vjera Božja, onda je to najveća laž i ludost reći, da je vjera samo za obični puk. Zašto na pr. samo neuk ne bi smio biti u ćudoređu gori od živine a naobraženi bi smio? Zašto bi trebalo da samo neuk teži za višim, za nebeskim blaženstvom, dok bi se učeni smio i kao luđak i kao nepoštenjak protući svijetom? Zašto bi samo običan puk griješio protiv Boga, a učeni ne bi griješio i smio bi svako zlo djelo da učini?

Istina je nažalost, da je vjera potrebna i dobra za obični puk ne samo za njegovo vječno spasenje, nego i u njegovim teškim časovima, kad ga t. zv. „učeni" i gospoda tlače i izrabljuju. Ona mu je potrebna, da snosi svu nepravdu bezvjerskih nesavjesnih ljudi, da ne klone i ne pada u očaj i zdvajanje. A u očaj i zdvajanje padaju mnogi, koji se drže naobraženima a bezvjerci su. I zato čim dođu veće poteškoće, oni u zdvajanju počinjaju često samoubijstvo i zauvijek propadaju.

3. — Vjera je zato dužnost svakog čovjeka.

Svaki čovjek mora Boga priznati. A to priznanje *Boga kao Gospodara* mora čovjek svagdje i uvijek da pokaže. Vjera je i potreba svakog čovjeka. Svi ljudi trebaju vjeru, jer samo ona može da nas trajno uzdrži *u kreposti*. Samo vjera može da kroti neobuzdane i divlje strasti u čovjeku, kako u učenom tako i u neukom.

Nijedan čovjek ne prođe kroz život, a da ne *mora trpjeti*. Trajnu i dostatnu utjehu može mu dati samo vjera u Boga. Vjera podiže čovjeka u bolima i patnjama, pokazuje mu blagu i sigurnu desnicu Božje Providnosti. I u najtežim časovima, kad se čovjek od svojih najmilijih rastaje, sigurna i istinita vjera u živog Boga obećaje mu i uvjerava ga, da će se jednom u vječnosti sastati sa svojima izgubljenima i dragima.

4.— Prigovori.

Ovaj prigovor, da je vjera samo za puk *teško vrijeđa samu vjeru*. Time se veli, da je vjera zapravo samo laž i prijevara. Imade li zaista istinite vjere, onda je ona za svakoga. Ako pak istinite vjere nema, onda uopće nije za nikoga.

Taj prigovor *vrijeđa i sam puk*, jer to znači ponizivanje i izrugivanje puka, ako mu netko hoće da natovari vjeru, samo zato, da ga što bolje iskoristi.

Sjetimo se opet onog naobraženog i bezbožnog Voltaire-a. Taj je psovač običan puk nazivao „izmetom" i držao je, da je vjera samo za taj „izmet".

Zanimiv se slučaj desio za velike revolucije 1848. god. u Austriji. Neki je grof oštro napadao prije revolucije svećenike i Crkvu. Kad je 1848. god. buknula revolucija, pobojao se jadnik strašno, da ne bi prosti puk prihvatio njegove bezbožne nauke, da je vjera samo za puk. Od toga vremena mogli ste ga svake nedjelje vidjeti na sv. Misi. Uplašio se, da ne bi i puk odbacio vjeru, pa da šakom okrene protiv njega.

Isti prigovor napokon *vrijeđa i same zastupnike vjere*, svećenike. Time se naprosto veli, da su oni varalice i farizeji.

Ako je vjera za puk,a za druge nije, onda se zapravo ruši svaka vjera, a i svako ljudsko društvo. No na sreću je lažan taj prigovor, kako smo vidjeli. Katolički se puk ni najmanje ne mora stidjeti svoje vjere, jer se svakim danom može uvjeriti da ima ljudi, koji se odlikuju u znanju i plemenitosti i ugledu, a imaju i te kako čvrstu vjeru. Iz povijesti se možemo uvjeriti, da je uvijek bilo velikih ljudi, koji su bili upravo stupovi znanosti, a imali su živu vjeru. Bili su ne samo dobri, nego upravo revni katolici. Dakle taj prigovor, da je vjera samo za puk, ne može da uznemiri poštena i ozbiljna vjernika u njegovoj vjeri.

Stj. Blašković.

Katolička akcija

SV. OTAC I SUVREMENE PRILIKE U SVIJETU

Sv. Otac govori.

Već dvanaest godina neprestano govori sv. Otac Papa o Katoličkoj Akciji. Katolička Akciaj znači katoličko djelovanje. Već je dvanaest godina, kako nas Sv. Otac neprestano pozivlje na katoličko djelovanje. Ovo pozivanje se nije zaustavilo u širokim dvoranama Vatikana, nego je odanle izletilo u neizmjerne prostore svjetske Crkve. I svi narodi svijeta započeli su već raditi pod zastavama Katoličke Akcije.

A što je zapravo Katolička Akcija?

Zar je to kakovo novo društvo (organizacija) ili kakova politička organizacija katolika?

Nije to nikakova politička organizacija. Katolička se Akcija uopće ne bavi nikakovom strančarskom politikom. Nije ni novo društvo. Katolička Akcija ne umnaža današnja postojeća društva sa još jednim novim. Kakovog bi smisla imalo umnažati društva? Imamo ih dosta. *Katolička Akcija donosi samo novi duh.*

U čemu je taj novi duh?

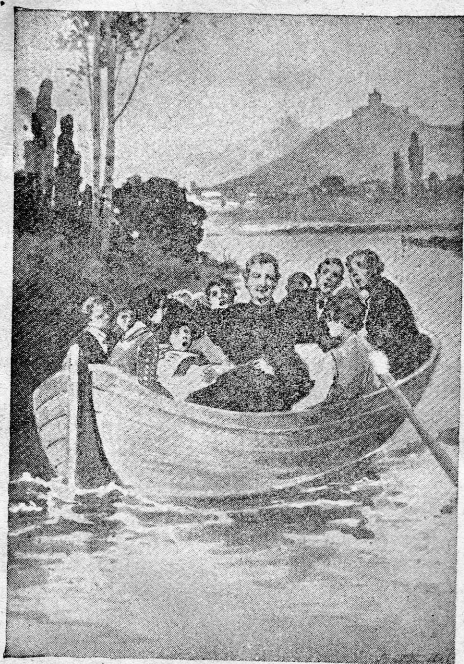
Sv. Otac govori o novom duhu.

Čemu dakle zapravo služi Katolička Akcija?

Kad su još u beskrajnim šumama Sjeverne Amerike u velikim čoporima pasli divlji bikovi (turovi), dogodilo se često, da je po koji bik podivljao i jurnuo niz strminu, a za njim cijelo stado. Štropot zajedničkog pada još ih je većma podivljao. A kako se pak bik prethodnik nije mogao zaustaviti na rubu ponora, bolnim rikom se sruši u bezdan, a naravno da je i cijeli čopor srnuo za njim.

Ovo zgodno prikazuje pokret velikog mnoštva ljudi (mase). U zadnjem se naime stoljeću vidi u nekim državama, da vladari ne riješa-

vaju više sudbinu naroda, nego mase, koje su se skupile oko nekog vođe. *Demokratska je struja gotovo po cijelom svijetu predala vladu nad narodima u ruke organizovanih masa.* Međutim svojstvena je pojava, da su demokratske struje *gotovo svuda stavile na krmilo vlade neprijatelje Crkve i vjere.* Antikrist je sebi upregnuo pokrete masa i parlamentarizam, u ne kim državama, mirno gleda paljenje crkvi, izbacivanje vjere iz javnog života, dapače i otvoreno proganjanje Crkve. A kada se rasplamtila bujica mase u vatri revolucije, prvo je, da pale crkve. Prvi napad je uvijek uperen protiv samostana, a prve žrtve uvijek su svećenici i redovnici. Pomislimo samo na sasvim nove događaje u Meksiku i Španiji. Socijalna

SV. IVAN BOSKO PJEVA SVOJIM OMLADINCIMA RODOLJUBNE I SVETE PJESME NA IZLETU

demokracija je od početka usvojila bezboštvo kao svoj program. Baš veliki Prohaska je vrlo zgodno nazvao socijalnu demokraciju najvećim otpadom od vjere u povijesti čovječanstva.

Današnja trka bijesnih masa za vođama još više upada u oči. Danas živimo u takvom vijeku, u kojem sudbinom ljudi ne odlučuje pouka, hladan razum i mudrost, nego nagomilavanje masa ljudi i ideja. Onaj, koji ima snagu da organizuje mase, onaj je na putu pobjede. Ovom dakle bezbožnom duhu treba suprostaviti novi duh Katoličke Akcije.

Što hoće sveti Otac?

Sveti Otac hoće novi duh, hoće, protiv javne i podzemne organizacije bezboštva, postaviti jednu drugu organizaciju mase. Sv. Otac je sa svog čuvarskog prijestolja ustanovio, da pustim crkvenim životom, vjerskom gorljivošću ne može se zaustaviti srljanje mase, koju vode neprijatelji Crkve. Dok u crkvama čitamo svečane Mise, pjevamo svete pjesme, dotle sa poljana javnog života prijeti životu Crkve jaki val neprijatelja. Sv. Otac hoće, da vjernici, koji ljube svoju vjeru, izađu dobro opremljeni i organizirani protiv neprijatelja Kristova Kraljevstva. *Katolička Akcija nije drugo, nego pokret katoličkih masa na obranu svoje vjere i provođenje katoličke nauke u društvu.* Sveopća organizacija katoličkih masa je danas već i stoga jako potrebita, *jer svijetom danas ustaju oluje strašnih kriza.* Dospjeli smo u jednu *strašnu ekonomsku ruševinu*, a razulareni kapitalizam, koji se oslobodio okova vjere u Boga, već se i sada jedva drži na vlasti. U isto vrijeme socijalizam i komunizam napinje sve svoje sile da ljudske mase prigrabi sebi. *Proizvodnu krizu slijedi još i grozna ćudoredna i duševna kriza.*

A najveće je zlo, *što nema vođe, ni državnika*, koji bi znao izvesti ljudstvo iz ovog paklenog kaosa neizvjesnosti. Vođe naroda se dogovaraju skoro u svim prijestolnicama svijeta, a broj nezaposlenih raste i grozničavo se sprema naoružavanje. *Neizvjesnost gospodari svuda.* Izgleda, kao da jedna strahovita ruka piše proročanstvo propasti na zidove svijeta. Svaka pojava pokazuje, da je stari svijet na putu propasti i da nešto novo kani doći u budućnosti. A čovječanstvo kao ptičica pred otvorenim ustima zmije začarano stoji i čeka neizbježivu sudbinu.

Sv. Otac hoće povratak Kraljevstva Kristova.

Ali i jedna druga, od Svetog Duha vođena, Petrova ruka, piše na tmurnom nebu *bolju budućnost*: Kraljevstvo Kristovo. *Samo jedan Vođa ne gleda očavajući u budućnost*: nasljednik sv. Petra, čovjek — stijena, Petar — Pijo. On hoće da na nas ne padne ova bijeda. On vidi, da se današnji demokratski svijet izjavio za rat protiv gospodarstva Božjega. Isključili su nauku Evanđelja sa svih područja života, *povukli su svijet u krivovjerje.* Evo strahovite krize! Petar međutim vidi i lijek, a taj je: *natrag Kristu! Natrag Njegovu Kraljevstvu!*

Da ovo Kraljevstvo što prije dođe, Papa, kao vođa istupa pred sve katolike i poziva ih, *da svaki po svojim moćima učini ono, što može.* Visoko podiže zastavu Katoličke Akcije, i hoće svjetski pokret, novu vojnu za veliko Kristovo Kraljevstvo.

Ovu vojnu ne mogu pobjedonosno voditi sami biskupi i svećenici. Ima na svijetu 1000 biskupa i 300.000 svećenika. *Papa želi, da se pod njihovo vodstvo svrsta ogromna masa katolika od 300 milijuna duša. Ova organizacija svih katolika na svijetu pod vodstvom svećenstva, za Kraljevstvo Kristovo jest Katolička Akcija.* Kad se je Bl. Euzebije jednom šetao među piniškim planinama vidio je rasijane luči pustinjaka. Uzdahnuo je: „O da mogu sve ove luči skupiti u jedan ogromni vatreni stup!" Koliko plamena gori u našim svećenicima, koliko vrijednosti sije u dušama drugih katolika! Ali te su bez orgnizacije rasijane, zbog toga i bez moći. *Zato neka se skupe svi vjernici, koji ljube svoju vjeru, neka osnuju sa svećenstvom jedan neprelomivi front, onda pod vodstvom Biskupa neka pođu oživotvoriti Kristovo Kraljevstvo.*

Priredio: **M. Fisteš.**

Život s Crkvom

OBRED I MOLITVE KOD SV. MISE

Priprava.

1. Sv. Misu prikazuje Crkva. U njoj imade mnogo lijepih molitava i značajnih obreda. I Isus je prikazao ovu presv. Žrtvu na Posljednjoj Večeri uz veliku svečanost. A biskup ga u tom nasljeduje. Molitve i obredi u sv. Misi imadu svrhu, da nam pokažu veličinu i svetost Žrtve, koju žrtvujemo u sv. Misi. Stoga treba da joj što pobožnije pribivamo. Najbolji je način prisustvovanja sv. Misi da se združimo sa svećenikom. Pazimo na pojedine dijelove sv. Mise. Molimo iste ili barem slične molitve koje i svećenik moli. *No uvijek treba pripaziti na glavne dijelove, naime na Prikazanje, Pretvorbu* (*podizanje*) *i Pričest* i pri tom moliti odgovarajuće molitve.

2. Sv. Misa počinje **pristupnim molitvama.** Svećenik silazi na podnožje oltara da pokaže, kako nije dostojan da pristupi k oltaru. U psalmu, koji najprije moli, izražava svoje čeznuće za oltarom. *U „Konfiteoru — Ispovijedam se"* — svećenik priznaje grijehe pred nebeskom i zemaljskom crkvom. Priznaje svoju krivnju i zato saziva u pomoć nebo i zemlju, da mole za nj prije, nego pristupi k ovoj presvetoj Žrtvi. Isto čine i vjernici.

Iza toga uzlazi k oltaru i moli još jednom da mu Bog otpusti grijehe, da se uzmogne čistim srcem približiti k Njegovom oltaru. Zatim na strani oltara moli iz misne knjige (misala) *„Introitus — Ulaz"* koji je različit za pojedine dane. Ta je molitva prema vremenu crkvene godine, a kazuje razlog zašto se i u koju se svrhu prikazuje sv. Misa. U uskrsno se doba često izražava u ulaznoj molitvi radost zbog spasenja, što nam je darovano uskrsnućem Kristovim. Tako na pr. četvrta uskrsna nedjelja počinje ovako: Pjevajte Gospodu pjesmu novu, aleluja; jer je učinio divne stvari Gospod, aleluja. Pred licem je naroda objavio pravdu svoju, aleluja, aleluja, aleluja! — Spasila nas desnica njegova; spasila nas ruka sveta njegova. Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu...

Svršivši svećenik ovu molitvu ide u sredinu i zazivlje Boga Oca trostrukim zazivom: *„Kyrie eleison"*, Gospode pomiluj! Tri puta Boga Sina: Kriste pomiluj! i tri puta Boga Duha Svetoga: Gospode pomiluj! Ti su zazivi ostatak od litanija, koje su se u prvo doba uvijek čitave izmolile. Sjetimo se tada svoje bijede u kojoj se nalazimo i ponizni s mnogo pouzdanja izgovarajmo sa svećenikom te zazive. — Iza toga svećenik moli krasan hvalospjev presv. Trojstvu, koji su anđeli pjevali, kad se Isus rodio: *„Gloria in excelsis Deo* — Slava Bogu na visini, a na zemlji mir ljudima dobre volje". Taj se slavospjev ne moli kad je Misa u ljubičastoj ili crnoj boji, to jest u Adventu i Korizmi i u Misama za vjerne mrtve. — Iza „Slava" okrene se svećenik k vjernicima i pozdravlja ih riječima: „Dominus vobiscum — Gospodin s vama" — Vjernici odgovaraju: „Et cum Spiritu tuo — I s duhom tvojim". Sad slijede redovito po dvije molitve, koje svećenik čita na desnoj strani raširenim rukama. To su molitve za potrebe vjernika, napose za njihove duhovne potrebe, a nazivlju se *„Kolekte"* — Skupne molitve, jer ih svećenik moli za sve sakupljene, u ime svih, kao njihov zastupnik. Te su molitve različite prema danima i blagdanima. Na tu istu nedjelju glasi ta molitva: „Bože, koji činiš, da duše vjernih Tvojih budu jedne volje, daj narodima svojim, da ljube što Ti zapovijedaš, da žele, što Ti obećavaš, te u promjenama svjetskim srca naša prionu, gdje su prave radosti, po Gospodinu našem Isusu Kristu, koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vjekova. Amen". Amen je židovska riječ i znači potvrđivanje, t. j. tako neka bude, kako je svećenik molio. — Sad slijedi *„Poslanica"*, poučna čitanja iz sv. Pisma — bilo iz koje proročke knjige ili iz apostolskih poslanica. Tad slijedi priprava za evanđeosku riječ *Pjesmom na stepenicama* (Graduale), koja je isto tako kao i Ulaz odraz one svetkovine, kad se služi sv. Misa. Kad to svećenik svrši, prelazi na drugu stranu (na stranu evanđelja) da čita odlomak iz *Evanđelja*, u kojima su apostoli i učenici Isusovi opisali njegov život. Vjernici tad ustaju, prekriže se i čitavo vrijeme stoje u znak poštovanja riječi Božje i u znak vjere i spreme izvršiti sve, što se tu nalaže. Svećenik znamenuje znakom sv. križa, prije nego će početi čitati ili pjevati, najprije Evanđelje, a onda sebe na čelu (da uzmogne dobro razumjeti), na ustima (da uzmogne propovijedati), i na srcu (izvršivati).

Na nedjelje i blagdane, i inače na veće svetkovine, utvrđujemo svoju vjeru iza Evanđelja zajedno sa svećenikom, kad on moli u sredini oltara *„Credo — Vjerujem"*.

Sve nas ove molitve i obredi napunjaju svetim mislima i željama, i pripremaju na žrtvu, koja sada slijedi.

Katolici su uvijek cijenili sv. Misu

Kršćani su od početka uvijek ljubili sv. Misu i visoko je cijenili. Podnosili su i najteže žrtve samo da prisustvuju sv. Misi. Dionizije Aleksandrijski, koji je živio u trećem vijeku — u vrijeme, kad su kršćane progonili na najkrvoločniji način — pripovijeda: Kad smo bili od svih tjerani, od svih potisnuti, ni onda nismo napustili sv. Misu. Svako mjesto, gdjegod smo se nalazili i provodili jadan svoj ži-

vot, bilo to: polje, pustinja ili brod, sve nam je to služilo kao hram da prinosimo žrtvu i slavimo Boga. — U Rimu su se u prvo doba kršćani sastajali u podzemnim skrovištima — katakombama. Tu su slušali sv. Misu i propovijedi. Znali su opasnost, koja im prijeti, ako ih nađu pogani. Ni mučila ni smrt, sve ih to nije moglo zastrašiti da ne prisustvuju sv. Misi. — U 16. vijeku za protestantske kraljice Elizabete bilo je zabranjeno u Engleskoj čitanje i slušanje sv. Mise pod veliku novčanu globu i zatvor. Ko bi krio svećenika, bio je odmah suđen na smrt. Ipak se katolici nisu bojali da čuvaju svećenika. I slušali su sv. Misu u kakvoj daščari ili na drugim skrovitim mjestima. — U svjetskom ratu služila se Misa na otvorenom polju i pružala je katoličkim vojnicima najveće utjehe. Jedan vojni svećenik iz tirolskih bojeva pripovijeda ovo: Kad su moji vojnici svršili noćnu stražu na snježnim vrhuncima visokim do 3.000 metara, vraćali su se oko tri ili četiri sata u jutro svi prozebli od jake zime. Jedan panj bila mi je ispovjedaonica. Tu su vojnici načinili i malen oltar i klekli oko njega. Udovi su im bili napola smrznuti. Odijelo izderano dugomjesečnim marševima po bregovima. No njihovo je srce bilo vruće. Oči su im se djetinjski sjale, kad su gledali u Gospoda pod prilikama kruha, kako Ga svećenik diže kod Podizanja. Pristupali su k sv. Pričesti. Bio sam s njima tri mjeseca, i nije ni jedan dan prošao, da ih nije po dvadeset do trideset primilo sv. Pričest.

Sve su ovo primjeri pravoga shvaćanja sv. Mise, najvećeg izvora milosti.

J. Rukelj

CRKVA MARIJE POMOĆNICE

Majka Božja, Pomoćnica je uvijek bl. Iv. Bosku slala milostinju, pa je svečana posveta crkve ubrzo bila određena već 9. lipnja. Zgrada je bila gotova, ali još nije bilo nužnog namještaja. „Bog upravlja srcima ljudi", piše sam bl. Iv. Bosko, i potiče ih, da nam pošalju baš ono, što najnužnije trebamo". Tako je neki glasoviti profesor poslao krasan kalež; neka gospođa crkveno ruho i nekoliko misnih odijela; neki je gospodin iz Turina nabavio svijećnjake, križeve i kanonske tablice za sve oltare. Svijeća nije bilo, i gle, neki dobrotvor iz Firence mislio je na svijeće. Sve, i upravo sve sabralo se za kratko vrijeme, pa i konopi za zvonove i to sve tako, da nije ništa bilo po dvoje. Msgr. Ghilardi, biskup iz Mantove, rekao je: „Tko ovdje ne vidi očiti prst Božji, taj je kao onaj, koji usred bijela dana niječe sunčano svijetlo".

Nadbiskup turinski izloži na večer 8. lipnja sv. moći, koje su bile određene za posvetu oltara. Drugog dana u jutro u 5½ sati započe posveta. Sveti su obredi trajali do 10½ sati, kad su se crkvena vrata otvorila puku. Prvu je sv. Misu na glavnom oltaru obavio preuzv. g. nadbiskup. Odmah iza njega čitao je sv. Misu bl. Iv. Bosko, da zahvali svojoj nebeskoj zaštitnici i preporuči joj sve svoje sinove, pitomce i dobrotvore. Na povratku u sakristiju opkoli ga mnoštvo ljudi, koji su mu zahvaljivali ili molili ga za blagoslov. Isto se opetova na dvoru. Bilo je tu bolesnika, koji su od njega očekivali ozdravljenje, pobožnih osoba, koje su mu htjele poljubiti ruku. On je sve saslušao, za svakoga je imao utješnu riječ. Jedan dođe i potuži mu se na jaku zubobolju; bl. Iv. Bosko mu preporuči, da izmoli jednu Zdravo Marijo i bol odmah prestane. Drugi neki, koji je već prije nekoliko godina iznenada izgubio očni vid, iznenada ga opet zadobije. Ganuće i radost obuzimlje sva srca. Bilo je to kao neka predigra čudesa, što ih je Marija htjela da čini unaprijed po Blaženiku. Neka hroma gospođa došla je onamo u kočiji. Kočijaš je htio da dopre do bl. Iv. Boska, ali radi mnoštva ljudi nije mogao. Bolesnica radi ovog zakašnjavanja neustrpljiva skoči iz kola, prokrči si kroz mnoštvo put i tek kad je bila pred bl. Iv. Boskom opazi, da je ozdravila. Rođaci su od ganuća i radosti plakali i htjeli su da odmah kući pođe. No ozdravljena im reče: „Ne, najprije hoću da zahvalim mojoj nebeskoj Dobrotvorki". Ovakovi su se čudnovati događaji zbivali kroz svu osmicu.

Sv. Otac Pijo IX. darovao je dragocjenu svijeću i podijelio potpuni oprost svima, koji prvih dana posjete svetište.

Bl. Iv. Bosko opiše svu svečanost u spomenici, gdje spomenu sva čudesa, koja je Bog izveo po zagovoru Marijinom. „Na 11. lipnja na blagdan Tijelova, piše Blaženik, bila je sakristija puna ljudi, koji su htjeli objaviti milosti, što su ih dobili po Mariji Pomoćnici kršćana". Među ovima svrati na sebe pozornost sviju jedna djevojka od kakvih dvadeset godina. Na jednoj je strani bila sasvim uzeta. Majka i brat dovedu je u bližnju kapelu i tu klekne, kako je mogla, i sa suzama u očima molila se onoj, koju Crkva štuje kao Pomoćnicu kršćana. I okolina je molila a bl. Iv. Bosko ju blagoslovi. Dok su tako svi s pouzdanjem molili milosrđe Božje, ona je počela micati najprije uzetu pesnicu, a onda čitavu ruku — nadošlo je potpuno ozdravljenje; ozdravljena bila je tako ganuta, da je uz poklik: „pa ja sam izliječena!" pala u nesvijest. Po malo dođe k sebi; bila je i ostala je potpuno zdrava. Možemo si zamisliti kakovo je udivljenje i zahvalnost obuzela srca svih. Sretna djevojka nije se mogla odijeliti od nebeske Dobrotvorke. Puna radosti i zahvalnosti pođe kući sa majkom i bratom.

Nije moguće navesti sva dobročinstva, što ih je Bog u ove dane ukazao pobožnim štovateljima njegove nebeske Majke. Spomenimo samo još, što je bl. Iv. Bosko odgovarao onima, koi su mu čestitali na uspjehu ovog djela: „Nisam ja začetnik ovih čudnovatih događaja. Dragi Bog i njegova presv. Majka htjeli su se poslužiti jednim bijednim svećenikom, da izvedu takva djela. Svoga nisam ništa dodao. Marija je sebi sagradila dom. Svaki kamen, svaki predmet u crkvi je dokaz, kakve milosti Marijine". Toga bl. Boska proglašuje svetim Pijo XI. na sam Uskrs ove godine. **Sal.**

NAŠE UHO

Uho je također sjetilo, koje nam je Bog, kao Stvoritelj svega dao na našu vlastitu korist. Promotrili smo, kako se može čovjek očima poslužiti na zlo i na dobro, na napredovanje u duhovnom životu, pa ćemo se sada zamisliti i u naše uho, kojim se čovjek može jednako poslužiti i na zlo i na dobro. I uho je vrlo važno u napredovanju duhovnoga života, u našem nastojanju, da dođemo u sve veću blizinu Gospodinu Bogu. Slušati ono, što je dobro ili ono, što je zlo djeluje na naše ćudoredno vladanje, a tako i na naš cijeli duhovni život. Čovjek, koji sluša samo ogovore, ne može od toga crpsti koristi za sebe, već naprotiv će često i prečesto time i te kako opteretiti svoju savjest. Bit će prigode, kad mu je sasma jasno, da ne bi smio slušati takve razgovore, i kad bi se ih mogao bez poteškoća kaniti. Ipak ga je prevladala radoznalost ili koja druga mana, pa je tako sagriješio, slušajući ogovore. Čovjek, koji sluša nečiste razgovote, izravno pušta otrov bludnosti u svoje srce. Onaj, koji sluša samo i jedino isprazne razgovore, i dušu će svoju ispuniti raznovrsnim ispraznostima. Slušajući rado laskave riječi, uzdizat će se nad druge, precjenjivat će sam sebe. U navedenim primjerima i u tolikim zgodama upotrebio je čovjek svoj sluh, taj divni dar Božji na grijeh. Ako je slušao ogovore iz ustiju starijih ili odličnijih ljudi, morao je barem u duši svojoj probuditi negodovanje. Možda je slušao nepovoljne riječi o bližnjemu od sebi ravnoga ili možda i nižega od sebe. U takvom služaju morao je na zgodan način upozoriti na zlo grijeha ili razgovor skrenuti na drugi predmet, i tako izbjeći grijehu. Čuvši i slučajno nečiste razgovore, mora čovjek odmah prekinuti takvo slušanje na bilo koji način. Bolje je u takvom slučaju izgledati i smiješnim, nego li uho svoje otvoriti za otrov duše. Laskave i isprazne riječi mora čovjek prema onoj narodnoj pustiti na drugo uho napolje, t. j. ne obazirati se na njih, nego zgodno skrenuti razgovor na bolji predmet. Na taj se način čovjek očuva od grijeha, koji bi mogao počiniti slušanjem, i svoje uho upotrebljava na dobro. Time je ujedno pomogao svojem nastojanju u duhovnom napretku. Grijeh, koji bi ga u duhovnom životu smetao, spriječen je, milost je upotrebljena, dobro je prevladalo u duši.

Slušanje može čovjek osim toga i posve izravno upotrebiti na duhovni napredak. On ga može upraviti na put savršenstva i sve to više približiti Gospodinu. Već sama vjera, koja je i ona temeljem, ne samo spasenja, nego i duhovnoga napretka, širi se slušanjem riječi Božje. Čovjek sluša vjerski nauk u roditeljskoj kući, u školi i u crkvi. Jednako može slušati i onaj sveti nauk, koji će ga pokrenuti, da u duhovnom pogledu napreduje. Iz povijesti Crkve i tolikih pojedinaca, znademo, da su ljudi baš po slušanju pobudnih duhovnih pouka, krenuli putem savršenstva uzdigli se na visoke vrhunce svetosti. Treba dakle često slušati riječ Božju. Već za obični ćudoredni život potrebno je slušanje propovijedi, nauka vjere, raznih pobudnih predavanja. Za napredak u duhovnom životu potrebno je slušanje duhovnih predavanja i takvih razgovora. Živa riječ je snažno poticalo. Treba zato slušati takve riječi, koje nas potiču, da pokročimo u duhovnom pogledu naprijed.

SVETOG IVANA BOSKA POZDRAVLJAJU NJEGOVI OMLADINCI KAD IM SE POVRATIO NAKON DUGOTRAJNE BOLESTI

Uho nam je Bog dao, i to za naše dobro. Moramo zato i u tome smislu i paziti na nj i upotrebljavati ga tako. S njime je više puta teže, nego li s okom, jer nema zaklopca, no u tom je čovjeku i jača opomena, da bude oprezan. Uho je dar Božji kao oni talenti, o kojima govori Gospodin u Evanđelju. Iz one Gospodnje priče razabiremo, da smo dužni sa svojim talentima raditi. I s uhom dakle, kao tako lijepim talentom moramo raditi za svoj vlastiti duhovni napredak. Sve mora biti u nama upravljeno na to, da se što više približimo Gospodinu, pa tako i uho.

Priredio -: **Dr D. Hren.**

Kršćanska obitelj

MAJKO NAŠA, KRALJICE NAŠA!

Najljepša, najmilija i najslađa jest riječ „majka”. To slatko ime ispunja dušu svakog čovjeka nekom srećom i miljem. Nema radosti veće nad radošću majke. Njoj srce od milja treperi kao list zeleni na proljetnom lahoru, kad gleda dva mila dragulja svoga čedašca; dva ogledala, s kojih proviruje ono najuzvišenije, najdivnije i najljepše — duša.

Kako je lijepo i uzvišeno nazivati se majkom! Blago djeci, koja imadu svoju dobru majku! Njihova je budućnost osigurana.

Ja nemam više svoje rođene majke! Ona je izvršila svoju zadaću ovdje na zemlji i preselila se u vječnost.

Nemam ni čeda svoga, nad kojim bi dušu svoju razgrijavala i napajala je onim miljem, koje je Bog u majčino srce usadio.

Pokraj svih tih nedostataka zemaljske sreće ja sam ipak našla utočište i radost svoju. Ona mi je sva u onoj divnoj Majci, koja je nad svim zemaljskim majkama, u onom divnom cvijetu nevinosti i blaženstva, Majci Nebeskoj. Sretna su ona djeca, sretne obitelji, sretni su narodi, koji imadu tu Nebesku Majku i koji se Njoj pod obrambu i zaštitu utječu. Nema radosti, nema sreće, nema većeg blaženstva od onoga, koje čovjek osjeća, kad se Njoj, Kraljici Nebeskoj i Majci pod zaštitu i okrilje stavlja. A ta je sreća postostručena, kad se to dogodi u najvećem Njezinom svetištu.

Divan je bio ljetnji dan. Željeznica juri krasnim predjelima Francuske i dijeli nas još nekoliko sati od malenog i ubavog gradića Lurda. U lijepom romantičnom kraju izabrala si je Kraljica Nebeska mjesto, gdje se ukazala nevinoj i siromašnoj djevojčici Bernardici. Kako nam je svima hodočasnicima od radosti srce življe kucalo, kad smo se približavali tom malenom gradiću, koji je postao utočište bijednika i nevoljnika, radost i naslada sinova i kćeri Marijinih.

Vidjeti Lurd, znači vidjeti jedan kutić Nebeskog raja. Znači preporoditi si dušu i okupati je onim milostima i srećom, koju ne može dati nikakovo materijalno blago ovoga svijeta.

Pjesme se dižu k Njezinom nebeskom Prijestolju u svim jezicima kao miris tamjana. A među tim pjesmama čula se i pjesma našeg hodočašća iz Jugoslavije: „Zdravo, zdravo, zdravo, Marijo!” Tu smo se i mi stavili pod okrije Nebeske Majke.

I kad sam se vraćala u svoju domovinu, koliko je bilo razdragano srce moje nad tolikom srećom! Kroz dušu mi se opet provlačila tuga, što se rastajem s tim divnim svetištem Majke naše, Majke Nebeske. I premda sam tamo dva puta hodočastila, srce me opet vuče i duša mi čezne za onim divnim kutićem neba, svetištem Kraljice Nebeske i Majke naše!

Novigrad Podravski, 11. veljače 1934.

Anka Vizvari.

DOBRA OPOMENA U PRAVO VRIJEME

Neki je otac obitelji bio opasno obolio. Jednog se dana potajno ušulja u bolesničku sobu njegova osamgodišnja kćerkica. Pristupi krevetu. Uhvati puna poštovanja ruku očevu i poljubi je djetinjom nježnošću. Podiže svoje velike, lijepe oči, pogleda ozbiljno bolesnika i reče: „Tata, liječnik je rekao, da ćeš uskoro umrijeti. Upravo tješe majku, koja plače u svojoj sobi. Nitko se ne usudi, da ti govori o tvome stanju. Ja sam mislila, da to ja moram učiniti, jer nam je naš gospodin župnik rekao, da je grijeh, ako djeca i porodica puste, da im roditelji umiru bez Svetih sakramenata. Je li oče, da ćeš još danas pozvati svećenika i ispovijedat ćeš se?” Bolesnik primi ovu opomenu, u dobroj nakani izrečenu. Bog mu ju je po ustima vlastitoga djeteta poslao. I kao dobar kršćanin reče: „Idi, pozovi župnika, dijete moje”. I kad je primio utjehe svete vjere reče sa suzama: „O, što bi bilo iz mene bez ljubazne pažnje moga djeteta!” Drugog je dana bio mrtav.

Priredio: **J. Ott.**

MJESTO ANĐELA — KOVAČ

U nekom gradu u zapadnoj Moravskoj držao je neki slobodnomislilački profesor predavanje, u kome je tvrdio, da nema ni Boga, ni pakla ni neba, niti anđela niti đavla. Kao dokaz svome raspravljanju hvastajući se svrši riječima: „Kad bi bio Bog, onda bi on sada nakon ovog mog govora morao poslati anđela s neba, da me pošteno kazni za moje riječi.”

Među slušateljima bijaše prisutan i odvažan kovački kalfa. Bio je gorostas sa strahovitim dlanovima. Kad je ovaj čuo bogohulne riječi gospodina profesora, stupi naprijed. I jedva se gospodin profesor obazreo, već je nešto pljesnulo po njegovim ušima tako snažno, da se srušio. Svoj je posao svršio kovački kalfa riječima: „Evo vam, moj gospodine, kako ste željeli i zapovijedili. Evo, vidite, ne mora baš doći anđeo s neba. — Kaznu Božju obavio je i kovač, komu je Bog dao snažne i široke dlanove.”

Priredio: **J. Ott.**

Iz apostolata sv. Ćirila i Metodija

NAŠ APOSTOLAT

Naš Apostolat je nabožno društvo. Njemu je svrha, da gaji i promiče misao svetoga Sjedinjenja između istočnih odijeljenih crkvi sa svetom Crkvom katoličkom. Apostolat je posvećen sv. slavenskim apostolima Ćirilu i Metodiju. Oni su naime ostavili svoj dom i rod i zaputili se širom slavenskih naroda, da im donesu luč prosvjete, a napose svijetlo prave svete vjere. Apostolat je stavljen pod moćnu zaštitu nebeske Majke, Presv. Djevice. I odijeljeni Istok štuje i prizivlje Ju baš kao i katolički Zapad. Sredstva, kojima članovi imadu postići svoju svrhu jesu molitva i milostinja. Svaki je član Apostolata dužan moliti dnevno jedan Oče naš, Zdravu Mariju i Slava Ocu s dodatkom: „Presveta Djevice Marijo, sv. braćo Ćirile i Metodije, molite za nas!" Milostinja u svrhu Apostolata je tako malena, da se manja jedva i zamisliti može. Pravi ili redoviti članovi plaćaju godišnje 6.— Din, ili mjesečno 50 para. To može i vrlo siromašan čovjek doprinositi. Ne može li ni tako malom svotom poduprijeti Apostolat, onda nije obvezan na taj doprinos. Prijaviti se mogu članovi kod svoga župskog ureda, koji će već do zgode svoje članove najaviti središnjici u Zagreb, Kaptol, br. 29.

Istočni raskol je bolna rana na tijelu svete Crkve. U nj su po bizantinskoj politici zapali u glavnom slavenski narodi, naša jednakokrvna braća. Pape su od početka raskola pa sve do dana današnjega nastojali, kako da se istočne odijeljene crkve vrate u krilo svetoga Jedinstva. Crkva katolička još i danas na tome radi. Nitko živ joj to ne zamjera niti može zamjeriti, jer je to njezina dužnost. To je ujedno želja velikoga Svećenika Novoga Zavjeta, Gospodina Našega Isusa Krista. On je u oči svoje pregorke muke tako ganutljivo molio Oca nebeskoga za sveto jedinstvo u svojoj Crkvi. Zato je za ovu uzvišenu svrhu pozvan svaki kršćanin, ne samo katolik. Na svakome stoji dužnost, da se barem moli u tu svetu nakanu. Kršćani katolici ispunjat će tu uzvišenu zadaću na osobit način, ako se učlane u Apostolat i onda sve njegove dužnosti savjesno s mnogo ljubavi vrše. Sam Gospodin pozivlje sa svojim primjerom iz posljednje večere na molitvu i rad oko svetog sjedinjenja. Njegovi namjesnici na Petrovoj stolici ne prestaju opominjati u tom smislu sve katolike, a naročito Slavene. Svakom katoliku mora napokon samo njegovo srce usplamtiti od ljubavi za ovaj uzvišeni rad. Zašto da još dugo na Istoku ne teku vrela milosti, ne dijele se sveti sakramenti, ne polazi se sveta Misa, ne provodi se viši kršćanski duhovni život? Zato, dušo kršćanska, prihvati se posla, koji sigurno veseli nebesku Majku i stišava želje Božanskoga Srca! **D.**

NA GROBLJU SV. METODIJA

Bilo je koncem mjeseca srpnja g. 1918. Svijet je još stenjao pod posljednjim udarcima krvavog ratnog pokolja. Upravo te godine svršio sam svoje bogoslovske nauke. I kao mladomisnik očekivao svoje prvo namještenje. No prije nego li se otputim u pastirsku svećeničku službu, vukla me živa želja da pohodim mjesto, gdje su slavenski apostoli sv. Ćiril i Metodije imali sjedište svoga misijskog djelovanja među Slavenima, kad su im po prvi puta naviještali luč sv. Evanđelja. To je drevno slavensko svetište Velehrad u Moravskoj. Kao suputnik pridružio mi se još jedan, godinu dana mlađi bogoslov. Otputismo se preko Beča do velehradskog svetišta. U Velehradu običavaju svake godine bogoslovi iz cijele Češke i Moravske da drže svoja ferijalna zborovanja. Prispjesmo i mi onamo baš u vrijeme tih zborovanja. Bilo nam je osobito drago, što smo se ovdje mogli lično pozdraviti s drugovima, s kojima smo još kao bogoslovi i članovi „Zbora Duhovne Mladeži Zagrebačke" dopisivali. Bili smo od čehoslovačkih drugova vrlo srdačno pozdravljeni. Kao počasni gosti pribivali smo njihovim zborovanjima.

Prigodom ovih zborovanja upoznali smo, što znači Velehrad za katolicizam čehoslovačkih zemalja. To je narodno katoličko svetište. Posvećeno je u čast Majke Božje i svetih slavenskih apostola Ćirila i Metodija. To je žarište, odakle neprestano slavenski katolici dobivaju novih pobuda da ustrajno i vjerno čuvaju dragocjeni poklad baštine svete braće, evanđeosku istinu i nepokolebljivu vjernost Kristovu namjesniku. To je mjesto posvećeno mukotrpnim žrtvama i apostolskim znojem svete braće slavenskih apostola. To je svetište, gdje počivaju od apostolskih napora izmučeni ostaci tijela sv. Metodija. On je ovdje shrvan od patnja misijonskog djelovanja umro i ovdje bi sahranjen. Među svojim stadom, za koje se toliko žrtvovao, sniva i svoj san.

Da, preko dvadeset godina proveo je ovdje sv. Metodije. Isprva je pomagao svome bratu Ćirilu. Poslije njegove smrti je snosio sam apostolski teret nadpastirske časti i službe, postavljen nadbiskupom čitave Moravske i Panonije. Uza sav svoj naporni apostolski rad imao je da se ujedno bori protiv pakosnih i lukavih neprijatelja, što su nastojali ometati njegov rad. Neprijatelji njegova djelovanja nisu se žacali ni najpodlijih kleveta. Što više, ni okrutnog nasilja, kad su ga nevina držali kroz više godina u tamnici. Mučili ga gladom i nečovječnim postupanjem, da spriječe njegovo apostolsko djelovanje. No uz Božju pomoć i pravedno zauzimanje vrhovnih pastira Crkve, naročito pape Ivana VIII,

Metodije je sve do svoje smrti ustrajao. Djelovao je i upravljao vjernim stadom pokrštenih Slavena u središtu slavenske misije, u Velehradu. Slutio je da mu se primiče svršetak života, godinu dana prije svoje smrti. Skupio je svu svoju snagu, da bi učvrstio među obraćenim Slavenima kršćanstvo. U tu svrhu uz pomoć svojih učenika dao se u mjesecu ožujku g. 884. na veliki posao. Upotpunio je i sredio čitav prijevod sv. Pisma i bogoslužnih knjiga na slavenskom jeziku. U koliko to još nije bilo dovršeno brigom njegova prerano preminula brata sv. Ćirila. Taj je posao bio svršen u punih osam mjeseci.

Skršen je bio od starosti. Već je prevalio sedamdeset godina. A u drugu ruku skršilo ga i naporno djelovanje. Tada sakupi oko sebe svoje učenike, da im dade svoje posljednje upute, kako će nastaviti njegov apostolski rad. Oni su ga upitali: „Časni naš oče i učitelju, reci nam, tko će biti dostojan da te poslije smrti naslijedi u službi?" Na to im pokaže svog vjernog učenika Gorazda, rekavši: „Ovo je muž slobodan, sin vaše domovine, dobro izučen i vješt latinskim i grčkim knjigama. A usto pravovjeran. Ovaj neka bude po Božjoj volji, po vašoj ljubavi kao i po mojoj volji vaš duhovni pastir!"

Na Cvijetnu Nedjelju, dne 4. travnja g. 885. sabralo se mnoštvo vjernoga naroda u velehradskoj stolnoj crkvi. Sv. Metodije došao je sav obnemogao da posljednji put ovrši svečanu službu Božju. Poslije službe Božje podijelio je svoj natpastirski blagoslov svemu narodu, knezu i svećenstvu. Rekao im je: „Bdijte uz mene, dječice moja, do trećega dana!" Narod je ostao na okupu moleći sa za svog ljubljenog natpastira. Kad je svitala zora trećega dana, na Veliki Utorak dne 6. travnja 885. godine, izrekao je sv. Metodije posljednje riječi: „Gospode, u Tvoje ruke predajem dušu svoju!" Ispustio je svoju dušu na rukama svojih učenika svećenika. Uz veliku žalost i nebrojeno učešće knezova i slavenskog puka sahranili su Metodijevi učenici svećenici i đakoni tijelo svoga nezaboravnog i svetog učitelja u velehradskoj stolnoj crkvi. Opjevali su mu posmrtnu službu grčkim, latinskim i slavenskim jezikom.

Od smrti sv. Metodija prošlo je više od 1000 godina. Mnogi su se povijesni događaji u to vrijeme izmijenili. Prohujale su različite zgode i nezgode, koje su po nekoliko puta izmijenile i vanjski izgled drevnoga velehradskog svetišta. Ali slavenskim katoličkim srcima Moravljana ostala je nezaboravna uspomena na grob patničkog slavenskog apostola. Nad njegovim grobom podignuto je obnovljeno slavensko svetište, kojim sada upravljaju revni oci družbe Isusove. Odgajaju ovdje pomladak budućih apostolskih trudbenika među katoličkim Slavenima. Svake godine drže se ovdje sastanci češkoslovačkog svećenstva i mladih bogoslova. Njihova se srca raspaljuju revnošću apostolskog rada na grobu sv. Metodija. Drže se nadalje sastanci i zborovi katoličkih vjernika i katoličkih omladinskih vjerskih društava s velikim vanjskim svečanostima. Tamo se daje pobuda za obnovu vjerskog života. U najnovije pak doba održavaju se od vremena do vremena u Velehradu i znameniti sastanci katoličkih učenjaka i znanstvenih trudbenika. Na njima se raspravlja o teškim pitanjima, kako da se utre put obnovi kršćanskog jedinstva između odijeljene kršćanske braće i prave Crkve Kristove.

Nezaboravni su ostali utisci u duši mojoj i moga druga iz pohoda na grob sv. Metodija u velehradskom svetištu. Nijesam mogao odoljeti srcu, a da još kasnije u nekoliko navrata ponovno ne pohodim ovo slavensko katoličko svetište.

Dr J. Oberški.

PANTELEJMON PRELAZI U KATOLIČKU CRKVU

Pantelejmon je obukao monašku (redovničku) mantiju. Obilazio je ovako u monaškoj mantiji od mjesta do mjesta. Nudio bi se grčkim svećenicima za posluživanje u crkvi. Ali među njima bilo je i takvih, koji ne bi po čitave mjesece služili svetu liturgiju, a kamo li pričešćivali. Čineći im različite usluge, kao na pr. pjevajući u crkvi, poučavajući djecu, vršeći im službu pisara, ishodio bi si za uzvrat, da bi smio primiti svetu Pričest. Kad to nije moglo dulje vremena ići na jednom mjestu, pošao bi u druga. Svagdje bi pobuđivao ljude na molitvu i samozataju, pa se doskora oko njega okupilo i dosta učenika. On se povuče na otok Tasos u Egejskom moru i osnuje tamo samostan. Tu nađe i svećenika, koji je u tom samostanu misio i pričešćivao.

Iz Tasosa trebao je češće da dolazi u Atenu. Ondje se upoznao s tamošnjim generalnim vikarom, koji ga je vrlo štovao zbog njegova sveta života. Samo mu to nije išlo u glavu, što se Pantelejmom htio češće pričešćivati. Jednom se Pantelejmon upusti s njime u riječitu raspravu, kako je opravdano da se vjernici ne samo smiju, nego i trebaju češće pričešćivati. Inače nemaju u istočnoj liturgiji pravog smisla one riječi, kojima se pozivaju vjernici: „Pijte iz njega (kaleža) svi, jer ovo je moja krv!" i one: „Sa strahom Božjim, s vjerom i ljubavlju pristupite...!" Taj je isti vikar izjavio jednom zgodom kasnije u Carigradu, kad je bio pozvan da svjedoči protiv Pantelejmona, da nije nikad vidio pobožnijega i pravovjernijeg čovjeka. Jedino, što mu zamjera, jest često primanje svete Pričesti.

Nakon mnogo godina povratio se Pantelejmon u svoj zavičajni grad Drinopolje. Svojom revnošću potaknuo je svećenika Serafina, da je urednije počeo obavljati službu. Okanio se svojih poroka. Pantelejmon mu je pomogao osnovati manastir u Mostratli i u Sudžaku. I kasnije je postao najoduševljenijim pobornikom crkvenog jedinstva. Pantelejmon je počeo poučavati bugarski narod u vjeri na narodnom jeziku, a time se jako zamjerio grčkom svećenstvu. Oni ga optuže kod carigradskog patrijarhe, da se u crkvi i u školi služi bugarskim jezikom. Narod je grnuo da sluša

njegove propovijedi. Osobito se pomnožao broj kandidata za muški i ženski samostan, što ih je on osnovao. Doskora je morao osnovati još jedan novi samostan u Sudžaku za ženske, a muški samostan morao je proširiti. Samostanima je propisao pravila sv. Teodora Studite. Zbog ovoga svoga apostolskog rada došao je u sukob sa svojim pravoslavnim biskupom u Drinopolju. On mu je pomoću turske policije htio oduzeti upravu od njega osnovanih samostana. Tom zgodom utekao se Pantelejmon u pomoć sjedinjenom katoličkom biskupu istočnoga obreda u Drinopolju, Rafaelu Popovu. I napokon je sasvim prešao u krilo crkvenog jedinstva. S velikom radošću poslao je u Rim Papi Piju IX. trojicu svojih monaha, da isporuče Sv. Ocu da Pantelejmon sa svojim muškim i ženskim samostanima prelazi u krilo crkvenog jedinstva. Sv. Otac je radosno primio ovu vijest tim više, kad je čuo za veliku revnost Pantelejmonovu.

Pantelejmon je još sagradio jedan samostan u Drinopolju. Djelovao je mnogo kao apostol ljubavi i pomirljivosti s pravoslavnim Bugarima i kao pomoćnik sirotinje i bijednika, pa ga je doskora zavoljelo čitavo mjesto i okolina. Umro je na glasu svetosti u Drinopolju 1868.

Primjer ovoga uzornog sluge Božjega Pantelejmona pokazuje nam, kako iskreno štovanje presvete Euharistije najsigurnije dovodi duše do obnove crkvenog jedinstva s pravom Crkvom Kristovom. — i —

PREKRASNA KUTIJA S MOĆIMA SV. IVANA BOSKA, KOJU SU SALEZIJANCI DAROVALI PAPI PIJU XI.

VIJESTI IZ KRŠĆANSKOG ISTOKA

JUGOSLAVIJA.

Grkokatolička crkva u Južnoj Srbiji postoji već od šezdesetih godina prošlog stoljeća. U balkanskom i svjetskom ratu macedonski grkokatolici mnogo su stradali i morali su napuštati svoja stara sjedišta i tražiti nova. Tako su se mnogi grkokatolici iz solunskog okruga (kukuški srez) preselili u strumički srez u Novu Mahalu, Radovo, a najviše u samu Strumicu. Danas su osnovane za grkokatolike u Južnoj Srbiji 4 župe. Najveća je u Strumici (oko 1.300 duša). Tu je župnikom vlč. g. Atanazije Ivanović. Njegovim nastojanjem sagrađena je nova crkva, nabavljena su zvona, kupljeno je groblje, osnovan je crkveni pjevački zbor i izgrađena škola. On je i vjeroučiteljem za grkokatolike na osnovnim školama i u zanatskoj ženskoj školi. Dječji podmladak je tu znatno velik. Na osnovnim i srednjim školama ima 130 grkokat. polaznika. Druga župa po broju je Radovo (oko 500 duša). Tu je župnikom preč. g. Kristofor Dimitrović, koji je ujedno i dekanom za grko-kat. dekanat Južne Srbije. On imade i pomoćnika Stojana Pecevića, pa naizmjence s njime upravlja treću ispražnjenu župu Nova Mahala. Četvrta župa osniva se u Gjevgjeliji. Ona osim grada Gjevgjelije obuhvata i sela Bogdanci, gdje je već prije postojala župa sa crkvom, pa onda Bogorodica, Stojakovo i Stari Dojran. Ovdje vrši dušobrižničku službu vlč. g. Gjorgje Kapsarević. U Gjevgjeliji postoji od g. 1901. i manastir Č. Sestara Euharistinki grkokat. obreda. Tu je Kongregaciju osnovao o. Josip Aloatti, Lazarista iz Turina, zajedno sa sestrom Marijom Kristinom, a sa ciljem, da širi među grkokatolicima štovanje Presv. Euharistije. Sestre se bave ručnim radom i odgojem siromašne djece. Grkokatolici Južne Srbije kao i svi grkokatolici naše države, spadaju pod jurisdikciju križevačke biskupije.

Nove katoličke crkve u Jugoslaviji. U Nikšiću — u Crnoj Gori — darovala je mjesna općina na molbu barskog Ordinarijata za gradnju rimokatoličke crkve gradilište. — Njegovo Veličanstvo kralj Aleksandar darovao je za nabavu zvona u novoj katoličkoj crkvi u Zaječaru 10.000.— Din. — U Sarajevu imade se zidati nova zavjetna župna crkva u čast svetomu Josipu. Već je pokojni nadbiskup Dr Josip Stadler namjeravao podići u Sarajevu crkvu u čast sv. Josipa i to kao malu Aju Sofiju, nu nije dospio, da izvede svoju namisao. Sada je pregnuo njegov nasljednik, da izvede u djelo njegovu zamisao. — Za opravak katedrale u Senju darovao je kralj Aleksandar 200.000.— Din. S popravkom će se početi godine 1934.

Pravoslavna crkva u Splitu. U dvoru nekadanjeg samostana Bl. Djevice Marije u Splitu, gdje se sada nalazi žandarmerijska vojarna s pravoslavnom kapelom, gradit će se nova pravoslavna crkva u bizantskom slogu za pravoslavnu župu. Radi gradnje srušit će se mnoge stare zgrade sadanje vojarne, a ulica će se proširiti do ribarske tržnice.

BUGARSKA.

Narodna i nadnarodna crkva. O ovom predmetu mnogo pišu pravoslavni i katolici u Bugarskoj. Kako izvještuju listovi „Pastirsko djelo" i „Istina", polemiku vode poglavito pravoslavni svećenik Uzunov i katolički monah P. E. Gajdadžijski. Uzunov tvrdi, da Bugari mogu postojati, samo ako budu uz svoju pravoslavnu crkvu. Gajdadžijski opet veli, da njegova argumentacija ne može podnesti kritike. Bugari su bili najjači onda, kada su bili još pogani. Grčko pravoslavlje dovelo ih je pod vlast Bizanta i pod igo Turske. Gajdadžijski se trudi razjasniti svojoj bugarskoj pravoslavnoj braći, da je Kristova Crkva nadnarodna i ekumenska, i tada je najveća obrana i štit narodu.

Borba protiv komunizma među mladeži u Bugarskoj. Radi učestalih štrajkova i radi velike komunističke propagande na srednjim školama izdalo je ministarstvo prosvjete u Bugarskoj nove naredbe, kojima zabranjuje u srednjim školama svaku političku organizaciju. Krivci bit će strogo kažnjeni. Učenici, kojima se dokaže, da šire komunističku propagandu, bit će isključeni iz svih škola, te će biti otpućeni u rodne općine i stavljeni pod policijski nadzor. Isključeni će biti kao opasni i oni učenici, koji imadu komunističke nazore, ma da ih i ne šire. Nadalje se zabranjuje učenicima šetati po javnim perivojima, učenicama izlaziti na ulicu poslije 7 i pol, učenicima poslije 8 sati navečer. Zabranjuje im se polaziti kina, osim školska.

RUMUNJSKA.

Rumunjska vlada zabranila je u svojoj državi devet sekata, među njima adventiste, nazarence, i „Proučavatelje svetog Pisma" i to s razloga, što njihova nauka vrijeđa javno ćudoređe i državne zakone.

Rumunjski patrijarh Miron odlučio je uzeti na sebe ulogu posrednika između ruskoga metropolita Antonija i pariškog metropolita Eulogija. Obojici je poslao list, u kojemu ih potiče, da se izmire. Patrijarh naglasuje, da ne želi biti njima sudac, nego da samo želi vidjeti mir u bratskoj pravoslavnoj crkvi. Obojica odgovoriše, da njihova raspra nema dogmatički značaj, nego skroz administrativni. Metropolit Antonije je pisao: „U onaj dan, da se izmijeni režim u Rusiji, nestati će svih nesporazumaka, te će se svi potoci ruskog crkvenog života sliti u jednu jaku pravoslavnu rusku rijeku". („Vozroždenie", 1934. I.).

RUSIJA.

„Acta Martyrum". U doba rimskih progona pisali su prvi kršćani povijest svojih mučenika. I u današnjoj Rusiji morala bi se pisati takova povijest. Oh, šta sve ne će ona pripovijedati! Tek tu i tamo dolaze o patnjama ruskih kršćana glasovi, bilo iz prokriomčarenih dopisa bilo od onih, koji su se vratili .Svećenici moraju da u Sibiriji obavljaju najniže poslove, moraju da budu prosti radnici, da budu kravari, konjari... Jao si ga onima, koje je stigla još i kakova posebna kazna. N. J. Kiselov-Gromov, koji je kroz 3 godine bio član nadzornoga povjerenstva zarobljeničkih tabora u Sibiriji, piše u svojim uspomenama „Tabori smrti u SSSR" o zarobljeničkim kaznama ovo: Prva kazna je „drenovka": dok čekist iz svih sila kundakom od puške bije nesretnika, desetnik mu pomaže jakom drenovačom. Druga kazna je teško vojničko vježbanje. Treća je hod po osmini: desetnik nariše u snijegu veliki broj osam, a po tom broju mora kažnjenik tako dugo hodati, dok njegovi drugovi ne svrše naloženi im posao. Četvrta kazna je ova: kažnjenika svuku do gola, pa ga privežu k drvetu tako, da bude lice okrenuto k deblu. Onda polijevaju vodom deblo i nos tako dugo, dok se nos uz drvo ne primrzne. Peta kazna je ova: kažnjeniku provuku kroz rukave od odijela 4 m dugu motku, pa ga sile, da rukama privezanim uz tu motku hoda kroz gustu šumu. Naravski, jer kažnjenik ne može ravno naprijed, mora se protezati sastrance, pri čemu često od muke i umora padne — na veselje čekista mučitelja... Ne sjećaju li ove kazne na muke prvih kršćana?

DRUŠTVENE VIJESTI.

Prinosi i darovi za Apostolat. Godine 1933. poslaše „Apostolatu" u ime članarine i darova, kako slijedi: Marija Tot iz Zagreba 10.— Din o. fra Marko Trogrančić, župnik u Bučiću kod Travnika, 10.— Din. Miroslav Vernik, župnik u Vel. Trojstvu, 25.— Din. Franjo Benko, župnik u Radoboju, 85.— Din. Petar Cimermanović, zač. prisjednik i župnik u Ivanić-gradu, 12.50. Din. Marijina Kongregacija Dječačkog sjemeništa u Zagrebu, 200.— Din. Ćirilo-metodska seksija bogoslovskog sjemeništa u Zagrebu 792.— Din. Josipa Vimer, um. učiteljica u Zagrebu, 450.— Din. Tomo Milinković, uprav. župe Križpolje, 6.— Din. Mašo Bodulić, mitronosni opat u Korčuli, 40.— Din.—. Franjo Matošić, župnik u Čučerju, 12.—. Din. Josip Puceković, župnik u Dubrancu, 30.— Din. Msgr Dr Kamilo Dočkal, kanonik u Zagrebu, 100.— Din. Franjo Vojaković, kanonik u Zagrebu, 20.— Din. Krešimir Pećnjak, duhovnik u Zagrebu, 20.— Din. Dr Pavao Lončar, prefekt u bogosl. sjemeništu u Zagrebu, 10.— Din. Dr Janko Oberški, profesor u Zagrebu, 10.— Din. Nikola Švigir, profesor u Zagrebu, 10.— Din. Bog plati!

Kamo slati članarinu „Apostolata"? Članarina društva i darovi za istočne misije šalju se Upravi „Apostolata" sv. Cirila i Metodija" u Zagrebu, Kaptol 29. Novac se može slati ili poštanskom uputnicom ili čekom. Čekovni broj „Apostolata" je 36.152.

Poruka članovima. Umoljavaju se članovi „Apostolata", da drže i šire „Našu Gospu Lurdsku" (Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21), jer je ona odsada i glasilo „Apostolata". Članovi „Apostolata", koji se pretplate na „Našu Gospu Lurdsku", neka to jave i Upravi „Apostolata".

Povjerenicima! Uprava „Apostolata" primila je mnogo pobudnih listova, kojima revni povjerenici srdačno pozdravljaju novi Vjesnik „Apostlata", pa su s njime zadovoljni. Na njima je, da s vremenom novi Vjesnik raširе! Nadamo se, da će se na ovaj način i „Apostolat" dići.

Jeronimski vjesnik

JERONIMSKE KNJIŽICE PO DINAR

Od 1. ožujka izdaje Hrvatsko Književno Društvo sv. Jeronima novu vrst dobroga štiva: to su knjižice po dinar. U ovo doba, kad u narodu ima tako malo novaca, dolazi Društvo sv. Jeronima i kaže: evo, samo jedan dinar treba da dadete i imat ćete knjižicu, u kojoj ćete naći štivo, kakvo danas svaki najviše mora da poželi. Hrvatski biskupi naložili su Društvu sv. Jeronima, da izdaje takve knjižice i da ih što većma proširi među katolicima Hrvatima.

Hvala Bogu, možemo već sada reći, da su te nove jeronimske jeftine knjižice popraćene velikim Božjim blagoslovom. Stale su se tako jako i tako naglo širiti po svim našim selima i gradovima, da je to pravo čudo i prava milina. I oni, koji nekad ne uzmu nikakvo dobro štivo u ruke, stali su da uzimaju i čitaju te dinarske jeronimske knjižice. Već prva knjižica je za 14 dana razgrabljena u 20 tisuća komada i još se uvijek traži, tako da će se morati iznova tiskati. Druga je tiskana u 25 tisuća komada, pa i to je premalo, te se i ta morala iznova tiskati. Ako tako i dalje pođe, za koji će se mjesec te jeronimske knjižice morati tiskati u 50 tisuća komada, a možda čak i još više. Jedan jedini povjerenik raspačao je u svojoj župi 1000 komada prve knjižice. A drugi jedan naš povjerenik veli, da će se te knjižice zastalno morati tiskati i u 150 tisuća primjeraka. Dao dobri Bog, da tako i bude! To će onda biti pravi uspjeh. To će pokazati, da su Hrvati čuli i poslušali želju svojih biskupa, svojih najboljih prijatelja, koji žele, da duh Božji po tim jeronimskim knjižicama potisne sva današnja zla u našoj domovini. Danas više nego ikad sluge pakla (bezbožnici, komunisti, krivovjerci, framasuni i drugi) jurišaju na narodnu dušu, a u tim jeronimskim knjižicama evo Hrvatima katolicima prave obrane. Zato svi listom pružite ruke za tim knjižicama i nastojte, da bez njih nikoga ne bude, tko hrvatski i katolički misli i diše. Samo 1 dinar na mjesec uvijek će se naći za ovako važnu stvar.

P r v a k n j i ž i c a izašla je pod naslovom: **Kuda srlja čovječanstvo**? Napisao ju je dr Stjepan Bakšić tako lijepo i tako razumljivo, da već dugo nije na hrvatskom jeziku izašla tako vrijedno i tako dobro napisano pučko štivo. Raspačana je sva, te će se za one, koji je još žele imati, iznova tiskati.

D r u g a k n j i ž i c a izašla je sad pred Uskrs pod naslovom: **Gospin plač**. U njoj je opjevana muka Spasiteljeva. Takve pjesme o muci Isusovoj pjevaju se u Velikom tjednu mnogo u Dalmaciji i Bosni, a negdje i u drugim našim krajevima. Sad je takvu pjesmu evo nanovo složio svećenik Đuro Cezner ljepše, nego što je to bilo u dosadašnjim pjesmama o muci Isusovoj. Dodane su i note po napjevima, kako se ta pjesma po raznim našim krajevima pjeva, a nov napjev složio je dr Božidar Širola, najveći današnji hrvatski glazbenik. Ova će knjižica svim pobožnim katolicima jako omiliti i radi njene jeftinoće svuda će se mnogo proširiti.

T r e ć a k n j i ž i c a izlazi koncem mjeseca travnja pod naslovom: **Svijet traži vođe**. Napisao ju je Petar Grgec. U njoj ćemo čitati, kako danas svijet mnogi hoće da povedu na krive puteve i odvedu daleko od Boga, pa zato dobro treba paziti, koga da slušamo i za kim da idemo, da ne bi dospjeli u najgore zlo, što se samo može i pomisliti. Ne će uopće smjeti biti nikoga, tko ne bi ovu nada sve važnu knjižicu imao i pročitao.

ROMAN O ŽIDOVKI, koja je postala kršćanka i redovnica, izašao je u jeronimskoj Knjižnici Dobrih Romana pod naslovom „P e t n a e s t t o r n j e v a". Napisala je taj roman hrvatska katolička spisateljica Štefa Jurkić, a slikama ju je krasno uresio Gabrijel Jurkić. Cijena je toj knjizi za naše pretplatnike 20 dinara. Dobiva se kod Društva sv. Jeronima u Zagrebu.

DAROVI ZA OLTAR KRALJICE HRVATA U JERUSALIMU

Osim darovatelja, kojih smo imena donijeli u prošlim brojevima našega lista, darovali su za ovu svetu stvar još ovi: Po 100 Din: M. Sokić iz V. G. (sakupila). — Po 50 Din: A. Grahovac iz Zagreba, A. Badurina iz L., G. Zago iz D., R. Nociar iz A. — Po 45 Din: A. Fischer iz Crested Butte. — Po 40 Din: K. Fusch iz D. K. i L. Janik iz B. — Po 30 Din: Lj. Matulina iz B., D. Smotalić iz K. — Po 25 Din: A. Banić iz G., M. Brdarić iz G. — Po 20 Din: F. i A. Zabek iz Zagreba, M. i P. Anić iz P., M. Kolić iz Zagreba, B. Marohnić iz Zagreba, M. Bačić iz G., T. Tepeš iz H., M. Gvozdanović iz P., J. Stojanović iz G., H. Bilić iz V., I. Crnarić iz B., A. Petričević iz D., M. Grego iz S., M. Mrljić iz V., T. Školjasev iz K., L. Črnezl iz P., F. Pudleiner iz D., J. Knežević iz V., K. ud. Rossi iz K., E. Borišek i M. Kač iz C., P. Cinobrić iz Beograda, S. Bartolac iz Zagreba, don D. Hlača iz B., F. Standeker iz N., S. Orlić iz K., Župni ured iz J. i A. Štanfel iz V. — Po 15 Din: R. Švarc iz Zagreba, obitelj Soban-Antolić iz G., A. Mežnarić iz J., K. Mraonić iz B. N., L. Kovačević iz P. J., A. Kaštelan i D. Vodarić iz B., N. Kosi iz P., L. Talija iz L. i J. Sudarević iz Subotice. — Po 10 Din: R. Knežić, S. Kutnjak, M. Juranić, J. Črešnik, M. Epinger iz Zagreba, S. Rak, M. Rak i B. Zubek iz N. Č., M. Barac iz Zagreba, J. Horvatić iz R., M. Sukić iz Zagreba, Č. N. iz Klanjca, K. Zagorac, M. Čunčić, M. Križanić iz B., D. T. Wirt iz V. G., M. Vladisavljević iz R., J. Novoselac iz D., J. Petroci, V. Krefl i A. Horga iz V., M. Bartulin, M. Vračarić, M. Lefler, V. Mifka iz P., K. Trboević iz Ž., I. Čapelj iz S., L. Pleše iz G. D., V. Gabrić iz S., H. Pospišil iz Sr. M., A. Giaconi iz S., S. Gluić iz S., M. Kristović iz V., A. Katić iz B., I. Čukljak iz L., N. Janković iz T., P. Pavičić iz L. Š., P. Pavao, P. Pavić, M. Pavić i M. Mutić iz V., M. Žaja iz B., R. Bereczbi, M. Špoljarić i B. Tomić iz K., M. Slama, M. Mesar i M. Birmanec iz V. T., J. Drakun iz P., C. Eržen iz N. K., A. Krošin i B. G., I. S. Radić, D. Radić i M. Radić iz S., M. Križanić iz J., A. Žmuk iz T., M. Žmuk, K. Golubić i K. Labaš iz T., D. Buturac iz R., M. Mažar iz K., T. Tomić iz Kr. S., J. Harer iz P., P. Jelačić iz P., F. Tomašić iz V., M. Puch iz B., D. Cik iz V., N. N. iz Zagreba, V. Stimak iz Crest. Butte, P. Kovač iz S., A. Kramarić i M. Cvetnić iz P. J., A. ud. Opravić iz P., J. Pavlović iz P., A. Slavinek iz K., L. Ladić iz S., D. Fatori iz O., T. Emavonić iz S. — Po 4 Din: S. Mastanjević iz P. — **Svima hvala i sretan Uskrs! Neka nebeska Kraljica Hrvata obilnim blagoslovom obaspe sve dosadašnje darovatelje i gane plemenito srce i drugim dobrim katolicima Hrvatima, da također što prije pridonesu svoj dar za kapelicu Kraljice Hrvata u domovini Spasiteljevoj.** (Šalje se na Društvo sv. Jeronima, Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21., s oznakom, da je to dar za jerusalemski oltar Kraljice Hrvata.)

BORAC KRISTOV

(Nastavak)

Rušenje crkve u Nikomediji.

Đuro je spreman za put. Biskup Roman ga ispraćuje.

— Čim dođem u Nikomediju odmah idem pred cara.

— Zašto ?

— Branit ću kršćane. Reći ću mu da sam i ja kršćanin, i da sam vjeran i poslušan vojnik. Takovi su svi kršćani. Mi se držimo Kristova načela: Daj caru carevo, a Bogu Božje.

— Romane, s Bogom. Nemoj dalje ići.

— S Bogom, Jurje. Nekako mi je teško pri duši.

— I meni.

— Više se vjerojatno ne ćemo vidjeti na ovoj zemlji.

— Neka se vrši volja Božja.

— Da. On će već sebi sam uzeti za svjedoka svoje vjere, koga hoće.

— Tako je. S Bogom.

* * *

Juraj se žuri u Nikomediju. Njegovo srce bukti od ljubavi prema Gospodinu i čežnje, da ga proslavi. No prije nego je stigao do cilja, odigrali su se tu važni događaji...

Galerije i Saturno svim silama rade protiv kršćana. Svaki dan se sastaju. Raspravljaju o načinu za progone. Galerije navaljuje na cara.

— Božanski Auguste, kada ćemo već početi s progonima ?

— Ne znam, Galerije. Meni se ne da navaliti na njih.

— Zar ih se bojiš ?

— Ne bojim se ja nikoga.

— Bogovi traže od tebe, da ih uništiš.

— Neka ih oni unište.

— Oni su tebe izabrali, da ti vršiš njihovu volju.

— Kad su oni izabrali baš mene, da ispunim njihov nalog, neka oni sami izaberu i dan progona.

Galerije odlazi od cara. Odmah ide u svoje odaje. Tu ga dočekaju majka mu Romula i Saturno.

— Što veli stari ? — pita Romula.

— Poslao me je, da pitam bogove za savjet, koji dan da počmu progoni.

— Divno.

— Koji ćemo dan uzeti, Saturno ?

— Možemo prekosutra početi.

— Koji je to dan ?

— To je svetkovina Terminalia.

— To nije moguće.

— Zašto ?

— Zapovjednik legija Juraj još nije došao.

— To nas ne treba smetati. Mi ćemo ovdje početi. Vojsku može voditi i četovođa Protej.

— Imaš pravo, Saturno. Čim prije, tim bolje. Protej je vjeran i hrabar.

— Bolji je od Jurja.

— Kako to misliš ?

— Juraj mi je sumnjiv.

— Zašto ?

— On je po svoj prilici kršćanin.

— Što ? Juraj da je kršćanin ?

— Jest. Sumnja je opravdana.

— Na temelju čega ?

— Ovo sam pisamce evo dobio iz Antiohije: Saturno !

Čuvaj se zapovjednika Jurja. On se nalazi ovdje. Putuje kasnije u Nikomediju, da preuzme zapovjedništvo na dvoru u carskoj legiji. Ovdje se nalazi u društvu ovdašnjega biskupa Romana. Veliki su si prijatelji. Još se iz djetinstva poznaju. To ti evo šaljemo, da se znaš ravnati. Čuvaj ga se !

— Tako ti svih naših bogova, je li moguće ?

— Kako vidiš, moguće je.

— Guju smo, moj sine, privili na grudi.

— Ti si bio s njim, kad si nosio imenovanje.

— Da. Bio sam s njim. Učinio mi se vrlo zagonetan čovjek. Zato sam se propitkivao za njega na sve strane.

— Neki vele, da mu je otac umro mučeničkom smrću.

— To još ne znači, da je i on kršćanin.

— Da je kršćanin ne bi se tako hrabro borio za slavu carevu.

— Kršćani poštuju zakletvu. Nadalje se drže upute svoga raspetoga Boga Krista: Daj caru carevo, a Bogu Božje.

— Što ćemo sada činiti ?

— Čim dođe ovamo moramo tražiti od njega, da prinese žrtvu bogovima. Žrtvuje li, tada je naš. Ako ne, onda je kršćanin.

— Bude li kršćanin, smjesta ga moramo maknuti iz dvora.

— Jasno je.

— Sada moram ići. Reci dakle caru, da su bogovi odredili dan Terminalie.

Saturno izlazi van. U duši mu govori neki glas:

— Saturno, Saturno ! Uzalud je tvoje naprezanje, da uništiš kršćanstvo. Jadni čovječe, zar ti ne znaš, da je Krist Bog ?

— Ne. Krist nije Bog. On je židovski varalica — odgovara Saturno.

— Badava se mučiš, da uništiš Njegovo djelo ! On je Bog. On upravlja svijetom.

— Ljudi upravljaju svijetom. Boga nema. Opstoje samo zakoni prirode.

— Ti sam u to ne vjeruješ.

— Ja mrzim kršćane. Zbog njih mrzim i samog Nazarenca.

— Ovi te ljube. Oni ljube tvoju neumrlu dušu.

— Oni su me izbacili iz svoje zajednice.

— Zbog tvojih grijeha.

— Zašto naučavaju nauku, koja sadrži u sebi teške zapovijedi —?

— Teški su njihovi zakoni. Istina je. No Bog im daje svoju moć, da ih se drže.

— Ne daje On nikakove moći. Zašto je meni nije dao ?

— Sam si je odbijao.

— Ne. Ne. Dosta o tom, dušo moja ! Ja mrzim. Mrzim raspetoga Nazarenca, što je dao svoje teške zakone. On hoće da mi budemo robovi Njegovi. Ne. Saturno se ne da. On više voli naše bogove, jer nam oni daju slobodne uzde u našem radu. Oni se ne brinu za nas.

— To su strasti tobom ovladale.

— Neka su. Neka vladaju u srcu mome. One mi jedine daju malo slasti u životu. Ah, kako će mi biti slatka osveta. Osveta kršćanima. Ja te mrzim, raspeti Nazarenče... Mrzim... Hahahaha.

Kao mahnit stane bježati. Luđački smijeh njegov odzvanja po ulicama. Svijet ga čudno promatra. On to ne opaža. Bježi prema hramu Cibelinu i smije se...

On je sasvim došao u pandže sotone...

— — —

Svanuo je krasan dan. Car je izdao naredbu, da se sruši crkva u Nikomediji. Bilo je 23. veljače 303. Sunčani traci obasjavaju zemlju. Crkva nikomedijskih kršćana danas je u neobičnom sjaju. Kao da sunčane zrake navlaš hoće da je zadnji put osvijetle i poljube svojim cjelovom. Ona se ponosno diže put neba. Dovikuje svijetu: gore srca! K nebu uzdignite svoje misli. Tamo je naša domovina. Ondje je kraljevstvo Božje. Otkinite svoje srce od prolaznih zemaljskih dobara i uzvisite se Bogu. On je sreća i blažentvo naše. U njemu ćemo naći utjehu i radost...

Galerije promatra iz carskoga dvora. Zlobno se ceri.

— Još stojiš. Ponosno se kočiš. Spremna si prkositi buri i oluji. Za par časaka bit ćeš pusta ruševina...

U taj čas vojnici izlaze iz dvora. Silom razvale vrata od crkve. Razlupaju sve unutra. Pobacaju svete knjige na pod. Sve to zapale... Dim se širi po crkvi. Lagano se izvija iz crkve. Biva sve gušći. Plamen sve zahvaća... Gori krov. Crveni plamenovi sukljaju u vis. Car sve to promatra s prozora svojih odaja. Uživa u tom djelu.

— Sada će se Nikomedija samo meni klanjati i nikome više.

U taj čas dođe jaki vjetar. Iskre se šire na sve strane. Padaju na carski dvor. Dioklecijan se uplaši. Viče mahnito:

— Vatra! Vatra! Gasite crkvu! Rušite je!

Vojnici stanu gasiti požar. Ruše crkvu... Za par časaka bila je crkva sravnjena sa zemljom. Nestalo je divne građevine. Ostalo je pusto mjesto...

Zloduh Saturno sve to gleda s prozora Romulinih. Uživa.

— Započelo je djelo moje osvete. Ah! kako mi je drago. Kako je slatka osveta! Saturno je danas gospodar. On je u slavlju...

(Nastavlja se.)

Karlo Ivančić.

SV. IVAN BOSKO U KRUGU RADNIČKE MLADEŽI

KOJEGA SVECA NAJVIŠE ŠTUJETE?

Svaki od nas štuje po kojega Sveca ili Sveticu posebnim načinom. Obično je to onaj Svetac ili Svetica, čije smo ime dobili na krštenju. Prema nekim Svecima općenito je raširena posebno štovanje, na primjer prema Majci Božjoj, prema sv. Antunu, prema Sv. Maloj Tereziji itd. Kako bi lijepo bilo, kad bi u svakoj katoličkoj kući na posebnom mjestu visjela krasna slika onoga Sveca ili Svetice, koji se u toj kući najviše štuje. Svi bi ukućani tada uvijek imali pred očima toga svoga svetog zaštitnika. I prodičilo bi se tim ime tog Sveca ili Svetice pred svima, koji nam dođu u kuću. Sad evo dajemo našim čitateljima i čitateljicama priliku, da mogu sebi dati izraditi krasnu uljenu sliku u bojama onog Sveca ili Svetice, koje najviše štuju. Svakom će, kako tko želi, takvu sliku izraditi jedan umjetnik slikar u Zagrebu. Takvu rukom izrađenu svetačku sliku sigurno još nitko nema u vašem selu. To su dosad mogli imati samo bogataši po gradovima. Mi želimo, da ni seljačkim kućama ne bude uskraćeno ono, što je zaista lijepo i vrijedno. Zato smo sklopili dogovor s umjetnikom, koji će te slike raditi, da će za naše pretplatnike takve slike izraditi gotovo badava, tek da mu se naknade troškovi za platno, boje i drugo, što kod izradbe takve slike treba. Tako će svaki, tko uplati 100 dinara za te troškove, moći dobiti na platnu umjetničku uljenu sliku (poprsje) kojegagod Sveca ili Svetice u obliku 24×30 cm; a tko uplati 150 dinara, moći će dobiti sliku cijeloga Sveca ili Svetice u obliku 30×40 cm. To vrijedi samo za one naše pretplatnike, koji se jave između Uskrsa i Duhova te pošalju novac unaprijed i napišu nam, kojega Sveca ili Sveticu žele imati. Svatko, koji može i hoće da sebi dade izraditi takvu sliku, neka se što prije javi na našu Upravu „Naše Gospe Lurdske”, Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21., i čim uplati novac, dat ćemo mu sliku izraditi, da je što prije dobije na veselje svoje i sviju svojih.

TKO LJUBI I ŠTUJE NEBESKU GOSPU,

darovat će barem 10 Din za oltar Kraljice Hrvata u Jerusalimu. Darovi se šalju na Društvo sv. Jeronima. Svaki takav darovatelj dobiva na dar sličicu s cvijetom iz Svete Zemlje.

SRETAN USKRS!

Već punih devetnaest vijekova Crkva sveta pjeva pjesan slavlja i pobjede, pjesan radosti i veselja, svoj pobjedonosni „Aleluja".

Činilo se je, da je Krist svladan, da su farizeji pobijedili, da više nema sile, koja sa njegova groba, oružanom snagom najmoćnijega carstva čuvana, može da zbaci kamen. Ovjekovječen je Kristov poraz, a farizejska pobjeda može da slavlje slavi.

Ali se gorko prevariše...

Na istoku je počela da rudi zora onoga, po prorocima i po upućenoj Riječi Božjoj naviještena dana. I gle! Potrese se zemlja, pakao uzdrhta, a iz groba, obasjana čarnom svjetlošću i nadnaravnom ljepotom, diže se Isus...

Lice mu je sjajnije i blistavije od sunčane zrake, haljine bijele poput snijega, čiste kao nevina rana zora. Uskrsnuo je! Aleluja!

A straža? Ošinuta blistavilom slave Njegove, od straha na zemlju pada i bježi, da za sve vjekove navijesti nemoć čovječju u borbi protiv Krista i Njegove zaručnice, Crkve.

Već je devetnaest vijekova da i proti Crkvi ustaju farizeji. Klevetama je optužuju, mržnjom i zloporabom vlasti je osuđuju, nepravednim zakonima raspinju, djecu joj truju i razgone i htjeli bi da je izbrišu sa lica zemlje i u grob polože. Varava im nada! Vrata je paklena ne će nadvladati!

Ali u toj neprekidnoj paklenoj uroti na žalost stradaju mnogi kršćani. Danas više nego ikad poganski je duh rastrovao među nama Hrvatima, u gradu i na selu, mnogo vjernika. Na hiljade hrvatskih katolika zaboravlja na svoje krštenje, na svoju budućnost, na svoj vječni spas. Odriču se svoga Boga, svojim opakim življenjem sramote i blate svoje ime i svoju vjeru.

Na ovaj divni i veličajni blagdan, koji je kršćanstvo uvijek slavilo največim zanosom, veseljem, radosti i ushitom, sjetimo se te svoje braće. Molimo Oca nebeskoga, da im udijeli snage, da raskinu lance poganskog duha, da bace pod noge ljudski obzir i izvrše dužnosti na koje su obvezani.

Okupimo se svi oko naše nebeske Zaštitnice Marije, kako su apostoli oko Nje prigodom Uskrsnuća okupljeni bili, i skupa s Njom molimo i prosimo za zalutalu svoju braću, da i oni s Bogom izmireni, uzmognu proslaviti veseli i slavni blagdan Uskrsnuća Spasiteljeva.

Uskrsnuo je Gospodin, aleluja!

CVIJEĆE

Godine 1914, kad je buknuo svjetski rat, moja je majka plačući molila dragoga Boga, da ne stradam u ratu. I ja sam se molio — hvala joj, što me je naučila. I tada mi se na slici ukazao jedan ubavi cvijet, a pod cvijetom se nalazio ovaj jednostavni natpis: Ilija Bogu!

Razumio sam to tako, da prikazujem Bogu cvijeće. Ja sam taj poziv slijedio, a slijedim ga i danas.

Prikazao sam Bogu kitu cvijeća, i otišao u rat. Kroz četiri godine u strašnim bojevima i teškim naporima, u kiši puščanih i topovskih zrna, u malaričnim i nezdravim krajevima, čuvao me Gospodin! Bilo je momenata tako opasnih, da sam samo čekao čas, kada će me granate raznijeti, jer su oko mene padali drugovi mrtvi. I moram priznati, da je Gospodin učinio čudo, jer me izveo bez i najmanje ozlede. Rat je prestao, vratio sam se kući. Molitva moje majke bila je uslišana. A ja? Ja sam i opet prikazao Ocu svome i Gospodinu cvijeće.

Prošao je rat, nastala su mirna vremena i nije više postojala opasnost da stradam na fronti. Ali ja nisam zaboravio onu sliku sa onim natpisom. Kadgod vidim cvijeće, sjetim se one slike i natpisa i promatram cvijeće. I što duže ga promatram, to više ljubim Gospodina. Ta ono je tako divno, nevino i čisto, samo što ne kaže: gledaj, kako me divnog stvorio Gospodin!

Promatrajući tako cvijeće, duša mi klikće: Bože moj, kako si divan i velik Ti, koji si to stvorio, kad je tako divno ovo tvoje stvorenje! I ne mogu da odolim, nego izabirem ono najljepše i nosim. Kamo? Ni lijevo ni desno, nego ravno u crkvu. A ovdje moram opet otkriti jedno priznanje, a to je, da me Gospodin svaki puta za to nagradio.

Zahvaljujući providnosti Njegovoj, stanovao sam uvijek blizu crkve i često sam prikazivao cvijeće Njemu na oltar. No nikad nisam bio tako blizu kao sada, jer sada sam blizu ne samo zgrade nego i redovnika, koji su je sagradili.

U dragoj, po njima sagrađenoj kapeli, posvećenoj Majci Božjoj Lurdskoj, nalazi se nad oltarom kip Imakulate, kako se prikazala u lurdskoj špilji maloj Bernardici. Kod nogu Njena kipa bilo je mjesto, kamo sam mogao stavljati cvijeće. Jednog svibanjskog jutra gledam kroz prozor i vidim velik vrt, sav u zelenilu i šaroliku cvijeću. Pogled mi stane, a ja ne mogoh da se otmem udivljenju za velikog Stvoritelja, čija se veličina i mudrost i u tome cvijeću očituje. I dok sam se tako u duši klanjao velikom Tvorcu, sjetim se na ruže, što sam ih ostavio u malome Svetištu do nogu Imakulate. To je naime bilo moje najmilije mjesto, kamo ruže stavljam, jer svaki puta kad sam ih tamo položio, zaželio sam: O kad bih ja bio na nebesima kao ta ruža ovdje do nogu Majke Nebeske... I to je vrhunac mojih želja, dalje ne mogu. Ali jer nisam dostojan, padam na koljena i molim se... a srce puno veselja osjeća blaženi mir Gospodinov. I poslije dugih molitava ustajem i opet idem da donesem novog cvijeća, još ljepšeg još više. I nenadoknadivo i nenadvisivo je moje veselje i duševno zadovoljstvo, kada do nogu kipa Majke Božje u Lurdskom Svetištu položim kitu, poniznu, jer se prostrla do nogu, a ponosnu jer je do Najuzvišenije, do Gospodina moga dragoga i Boga moga...

U tom oduševljenju, gorljivosti i odanosti donio sam i nedavno uoči jednog blagdana opet cvijeća da obradujem Majku u Svetištu i da ga položim na odabrano mjesto. Ali mi ga ne primiše... Upitam za razlog, i rekoše mi, da po meni odabrano mjesto drugi zapremiše. I ja se žalostan vratih kući. A putem sam uzdahnuo: Bože moj, velik si i silan, jer mi šalješ kušnju. To je znak, da me uza sve moje nevrijednosti nisi zapustio!

Suza je kanula s moga oka, i ja žalostan čekam opet dan, kada će mi se Lurdska Imakulata smilovati, da opet primi od mene cvijeće i povrati mi radost i veselje.

Dr Ilija Seder

ZAHVALE MAJCI BOŽJOJ LURDSKOJ

Zahvala za primljenu milost. Majci Božjoj Lurdskoj zahvaljujem za primljene milosti. — *Lovinac,* 22. veljače 1934. — *Franjka ud. Maingotić.*

Dobila službu. Bila sam bez službe, pa sam u čast Majci Božjoj Lurdskoj molila devetnicu i obećala, da ću javno zahvaliti, ako nađem službu. Marija mi je pomogla, našla sam službu, pa ću odsada biti pretplatnica na njezin Glasnik i svugdje ga širiti. Preporučam svakome, da se u svojoj nevolji obrati Lurdskoj Gospi. — *Zemun,* 1. veljače 1934. — *Julka Carević.*

Zahvala Majci Božjoj Lurdskoj. Vruće sam se molila Majci Božjoj Lurdskoj za jednu milost, koja mi je trebala. Majka Božja Lurdska me je uslišala, pa se ovim javno zahvaljujem, a za Svetište poklanjam 50 dinara. — *Zagreb,* 7. ožujka 1934. — *N. N.* Bolnica na Zelenom Brijegu.

Zahvala za primljene milosti. Majci Božjoj Lurdskoj zahvaljujem za sve primljene milosti. — *Oriovac,* 9. veljače 1934. — *Rukavina Milan i Mandalena.*

*

Suprug mi je prošlog mjeseca bio u stisci. Javno se zahvaljujem Majci Božjoj Lurdskoj, koja je uslišala moju molitvu i supruga očuvala od neprilika. — U znak harnosti šaljem doprinos za Svetište. — *Karlovac,* 17. ožujka 1934. — *Marija Koenig.*

*

Iz svega srca zahvaljujem Majci Božjoj Lurdskoj što me je svojim zagovorom oslobodila od očite pogibelji. — Prilažem doprinos za izgradnju njezina Svetišta. — *Zagreb,* 15. ožujka 1934. — *Grobotek Božena.*

UPUTE I POBUDE

PRISTUPITE U ČLANSTVO SVETIŠTA!

Hrvatsko zavjetno svetište u čast Majke Božje Lurdske izgradit će se u Zagrebu milodarima vjernika i vjernica, koji mogu biti:

Počasni članovi ili članice radi zasluga za izgradnju Svetišta.

Utemeljitelji ili utemeljiteljice, ako uplate barem 10.000 Din.

Dobrotvori ili dobrotvorke, ako uplate barem 1.000 Din.

Uplate utemeljitelja i dobrotvora mogu slijediti i u mjesečnim obrocima kroz jednu godinu.

Podupirajući, ako uplaćuju mjesečno od 20 do 100 Din.

Doprinosnici ili doprinosnice, ako uplaćuju mjesečno 5 do 10 Din.

Prigodni, ako uplate bilo koji iznos. Neki će to činiti iz ljubavi i štovanja prema Majci Božjoj Lurdskoj. Neki još i u svrhu da od nje isprose kakvu posebnu milost ili u zahvalu za već izmoljene i primljene milosti.

Za razne vrsti članova bit će izrađene ukusne diplome sa slikom Majke Božje Lurdske, koje će se moći uokviriti, da budu trajna uspomena za dobrotvore Svetišta.

Sve uplate i doprinosi šalju se čekom Svetišta br. 32.153 ili na adresu: **Hrvatsko Zavjetno Svetište Majke Božje Lurdske, Zagreb, Vrbanićeva** 13.

*

SVEČANA AKADEMIJA U ČAST MAJKE BOŽJE LURDSKE.

U proslavu 70-godišnjice lurdskih ukazanja Gospojinsko Društvo kod Sv. Duha priređuje 8. travnja u 4 sata poslije podne i u 8 sati uveče u Jeronimskoj Dvorani (Trg Kralja Tomislava 21) svečanu Akademiju, čiji je čisti prihod namijenjen izgradnji hrvatskog zavjetnog Svetišta Majke Božje Lurdske u Zagrebu. U programu je proslov, deklamacija, pjevanje i lurdska drama „Orošene ivančice" sastavljena prema pripovijesti dra Dragutina Hrena, koja je godine 1932. izašla u „Našoj Gospi Lurdskoj". Režiju ima gđa Marija Malinarić. Na Akademiji sudjeluje mješoviti zbor članova Oratorijskog Zbora. Drama je praćena pjevanjem i sviranjem na harmoniju i guslama. Programi s ulaznicom dobiju se u sakristiji Svetišta Majke Božje Lurdske, Vrbanićeva ulica 13.

*

Dar Svetištu u čast sv. Anti. U Svetištu imamo oltar u čast velikog čudotvorca sv. Ante s lijepom slikom. Kako se pobožnost prema sv. Anti u našem Svetištu sve više razvija, Uprava Svetišta počela se je baviti mišlju, da se za oltar nabavi jedan odgovarajući svečev kip. I baš tih dana eto nam u Svetište gospođe, do tada nama nepoznate i traži dozvolu, da smije nabaviti kip sv. Ante za naš oltar! Ugodno smo bili iznenađeni. Kako je sv. Ante brzo za sebe i darovatelja našao! Gospođa Margita Žmikić nam je ispripovjedila, da ona još nikad nije bila u našem Svetištu, jer stanuje daleko u drugome dijelu grada. Njezina je sestra u nedjelju 11. ožujka bila u Svetištu i vidjela da nemamo kipa ovoga tako popularnoga sveca. Netom joj je to čula, gospođa Žmikić je odlučila da će ona darovati taj kip, pa je odmah sutradan došla da to izvrši. Kip će ovih dana biti naručen, te je nade, da će za svečev blagdan (13. VI.) već biti na oltaru. Plemenitoj gospođi neka je i ovim putem najtoplija hvala.

*

ŠTO MOŽE ŽIVA VJERA?

U Francuskoj, u gradu Da (Dax) imaju da grade sjemenište s crkvom. Upravljen je poziv na vjernike biskupije i glete, kako su se oni odazvali. Župa u Us-Sizan (Ousse-Suzan) sa 447 stanovnika sakupila je 15.615 dinara, Bigloz (Buglose) na 424 stanovnika 15.600 din. Što dalje, to bolje. Beli (Belis) na 381 stanovnika 17.586 din, Moren-Burg (Moroenx-Bourg) na 499 stan. 16.310 din. Sve više i više. Ser (Cere) na 347 stanovnika 22.884 din, Odinjon (Audignon) na 442 stanov. 40.835 din, Perk (Perque) na 348 stan. 64.500 din, a malo selo Tetje (Tethieu) sa svojih 487 stanovnika čak 90.740 dinara!

Ima novaca i kod nas, ali za zabave, za luksus, za grijeh. O kad bi ga ljudi rađe davali Bogu nego đavlu, i naše bi se Svetište mnogo brže počelo graditi.

*

ODGOVORI SVETIŠTA:

Mjesečna doprinosnica, Zagreb: Žalimo, načelno se ne možemo upuštati u poslove. Potrebu Vaše sestre preporučismo Majci Božjoj Lurdskoj.

Novaković Milica, Sarajevo: Molimo javite nam točnu adresu, da Vam dostavimo čekove.

*

U MOLITVE SE PREPORUČUJU

Babinac: Franjo Nemet: sebe, djecu i svoje stanje. — **Karlovac:** Dobra obitelj u velikoj stisci. — **Lovinac:** Rukavina Milan i Mandalena: svoje mrtve. — **Pokupsko:** Obitelj Kaurić. — **Zagreb:** Jedna udova za uspjeh važne molbe. — **Zagreb:** Marturantkinja za uspjeh na maturi. — **Mrkonjić-Grad:** Sofija Bilandija — **N. N.:** Pokojnu majku, obraćenje oca, svoje zdravlje.